

തിരുമാന്ധാംകുന്ന് വൈശിഷ്യം

മകട കോവിലകത്ത് ഉദയവർമ്മനെന്ന
ചെറിയ കുഞ്ഞുണ്ണി തമ്പുരാനാൽ
അച്ചടിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്

(Copy right to E. E. League, Madras)

The Mangalodayam Co. Ltd.

K. PRESS, TRICHUR

1088

Price 2½ [As.]

[വില 2 ണ. 6 പൈ.]

തിരുമാന്ധാംകുന്ന് വൈശിഷ്ട്യം

മങ്കട കോവിലകത്ത് ഉദയവർമ്മനെന്ന്
ചെറിയ കുഞ്ഞുണ്ണി തമ്പുരാനാൽ
അച്ചടിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്.

അക്കാദമി

(Copyright to E. E. League, Mankada.)

The Mangalodayam Co. Ltd.

K. 'K. PRESS, TRICHUR.

1088

Price 2½ Annas]

[വില 2 അ. 6 പൈ.

ശ്രീമാന്ധാരാത്രൈശ്വര്യം സഹായം.

2. വ വ ര.

കേരളത്തിലെ മഹാക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഒന്നും, എന്തൊരു
അവസ്ഥകൊണ്ടു നോക്കുന്നതായാലും അവകളിൽ ഉത്തമ
സ്ഥാനത്തിന്നു അർഹതയുള്ളതും, വള്ളവനാട്ടിൽ “കുടിൽ
തൊട്ട കൊട്ടാരംവരെ” ഒരുപോലെ സേവിച്ചുവരുന്നതും, കാ
ലനിണ്ണയത്തെപ്പറ്റി (ഇതിനെ പരക്കേ ജനങ്ങൾ അറി
ഞ്ഞുപോന്നത് കേരളത്തെ സമൃദ്ധത്തിൽനിന്നു വീണ്ടെടുത്ത
തിന്നു മുമ്പാ അതോ കേരളോല്പത്തിയോടുകൂടിയോ എന്നാ
ണ്) ഇന്നുംതന്നെ ഇരിക്കുന്നതും, (ഇതു രണ്ടുമല്ലാതെ
കേരളം സമൃദ്ധത്തിൽ ആണ്ടുപോയ കൂട്ടത്തിൽ വെള്ളം അ
തിക്രമിച്ച് മൂക്കാത്ത പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇത്
എന്നും വാദപ്രദിവാദങ്ങളെ ചെല്ലുപോരുന്നതും ഉണ്ട്)
നാട്ടുപരദേവതയുടെ—വിശിഷ്ട എന്റെ കലപരദേവത
യും വെള്ളാട്ടര രാജസപത്രപത്തിന്റെ സകല കീർത്തിക്കും
ഐശ്വര്യത്തിന്നും കാരണഭൂതയും, കേരളനിയതാക്കമാ
രായ രാജാക്കന്മാരിൽ ആ സപത്രപത്തിന്നു ഒരു മുഖ്യസ്ഥാ
നം ഉണ്ടാക്കിക്കാട്ടത്തവളും ആയ ആ ലോകമാതാവി
ന്റെ—ഇരിപ്പിടവും, കോട്ടയത്തരാജാവിന്റെ കവതയി
ൽ പാഞ്ഞ മാതിരി “ശ്രീമദ്ധ്യപല്ലഭരാജാപുഷ്പികരണസപ

പ്ലനലീല"യോടുകൂടിയ ആയ മഹാമേയയുടെ തേജസ്സ് വിജ്ഞി പ്രത്യക്ഷമായി. കണ്ടുവരുന്ന കേരളത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭൂമിയിൽ കിടക്കുന്നതുമായ അങ്ങാടിപ്പാത്ത് രിതമാന്ധാരം നക്ഷത്രത്തിന്റെ സ്ഥലപുരാണം ഏതവിധമെങ്കിലും സമ്പാദിച്ച് പൊതുജനങ്ങളുടെ അറിവിന്നും ഭക്തിവിശ്വാസവർദ്ധനക്കും ഫേതുവാക്കിത്തീർപ്പാൻ അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധമാക്കിത്തീർക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി അനവധി ചിതൽ പൂരകളിലും മാറ്റം തിരയ്ക്കപ്പിച്ചും വേറെ വിധത്തിൽ അന്വേഷിച്ചും ഗോപനായിരിക്കുന്ന അപസരത്തിലാണ് കേന്ദ്രാഭം ടോട്ടൻ ഹാം സ്റ്റാൻ എന്ന പ്രസിദ്ധമേറിയ മങ്കടസ്തുളിലെ ഫെഡ് മാസ്റ്ററോടും മാറ്റം കൂടി ഈ കഴിഞ്ഞ തുലാമാസം 1-ാംനു മേപ്പടി പുണ്യക്ഷേത്ര ഭരണം പതിവുപാലെ ചെയ്തത്. അവിടെ ചെച്ച് മേപ്പടി ആഗ്രാഹം പാഞ്ഞു ഉടനെ വയോപുരുഷന്മാരാൽ എനിക്ക് ഉപദേശിച്ചു കിട്ടിയ സ്ഥലപുരാണകഥയെ എന്നോട് ചോദിച്ചു അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കുകയും ഒരു "ശതകം" ഉണ്ടാക്കിത്തരാമെന്നു ഏല്പുകയും ചെയ്തു. അന്നു ഞാൻ അതിനെ അച്ചടിപ്പിക്കാമെന്നു ഏറ്റെടുത്തിരുന്നുവെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ ഒരു ചെറുപുസ്തകം ഭഗവതിയുടെ കാരുണ്യത്താൽ മാന്യന്മാരുടെ മുമ്പാകെ ഹാജരാക്കുവാൻ സംഗതിവന്നിട്ടുള്ളതെന്നു ആദ്യമായി അറിവാക്കട്ടെ.

എന്നാൽ ആ സമയത്ത് ഇതിന്നു ഒരു മുഖപുര വേണ്ടിവരുമെന്നോ ആ ഒരു വലിയ ചുമതല മിസ്റ്റർ ചാത്തർ നായർ എന്നിൽ വെക്കുമെന്നോ ലവലേശം വിചാരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എനിക്ക് ഇത്ര പ്രിയമേറിയ ഒരു പുസ്തകത്തിന് മുഖപുര എഴുതുവാനുള്ള ഒരു ഭാഗ്യം ഗ്രന്ഥകർത്താവ്

ഉണ്ടാക്കിത്തന്നതിനെ ഞാൻ വില വെക്കാഞ്ഞിട്ടോ എന്റെ പ്രിയമേറിയ 'അമ്മയുടെ വൈശിഷ്ട്യത്തെ' പ്രദിപാദിക്കുന്ന ഈ ഉത്തമപുരാണഗ്രന്ഥത്തിന്നു ഒരു അവതാരിക എഴുതുവാൻ എനിക്ക് മനസ്സിന് അണമാത്രം മടുപ്പുണ്ടായിട്ടോ അല്ല ഞാൻ, വിചാരമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞേൻ. ഒരു ബാലനായതുകൊണ്ടും ഒരു പുസ്തകത്തിലെ മുഖവുര എഴുതുവാൻ വേണ്ട അനുവധി യോഗ്യതകളിൽ എതിന്റെയും കണിന്റെ ഒരു അറിയുംകൂടി ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടും ഇങ്ങനെ ഒരാൾ എഴുതിയ മുഖവുരകൊണ്ടു ഇത്ര മഹത്വമേറിയ ഒരു പുസ്തകത്തിന് വല്ല ഉടവും തട്ടാമെന്നു ഗുണകർഷ്ടം മാത്രമാണ് ഗ്രന്ഥകർത്താവ് പറഞ്ഞു ഉടനെ ഞാൻ തുറിച്ചൊന്നെൻ. പക്ഷേ അദ്ദേഹം വിണ്ടു എന്നു ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും യോഗ്യതകൾ ഒന്നും ഇല്ലെങ്കിലും ഈ പുസ്തകത്തിന്റെയും ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെയും നേരെയുള്ള ഒരു വാത്സല്യംകൊണ്ട് യോഗ്യത എന്നു പോലെവേറെ ആർക്കും ഇല്ലെന്ന് എനിക്ക് ഒരു അഭിമാനം ഉള്ളതുകൊണ്ടും ഇതിന്നു കച്ച കെട്ടിയതിൽ എന്റെ പ്രിയമേറിയ വായനക്കാർ മാപ്പുതരുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

മുഖവുര എഴുതേണ്ടത് എന്താണെന്നു എനിക്ക് നിശ്ചയമില്ലെന്നുപറഞ്ഞുവല്ലോ. കവിതയെപ്പറ്റി പറയുവാനെങ്കിൽ അതിന്നു എനിക്ക് അധികാരമില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽതന്നെ വയുതാനും. പുസ്തകത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തെപ്പറ്റി പറയുവാനെങ്കിൽ ഇതിന്റെ ആവശ്യം അറിയത്താമെന്ന് ആർക്കുണ്ടാവില്ല. അതുകൊണ്ടു ആകപ്പാടെ ആലോചിച്ചതിൽ എന്റെ മുഖവുരയ്ക്കു മാന്ധാതുശൈലേശപരിയുടെ

വൈശിഷ്ട്യത്തെ പ്രദിപാദിക്കുന്ന ഇവിടുത്തെ സ്ഥലപുരാ
ണമാകട്ടെ എന്നുവെച്ച് അതിനെ താഴെ ചേർക്കുന്നു. ശത
കത്തിൽ പാഞ്ഞതുതന്നെയാണ് ഇവിടെയും പ്രദിപാദി
ക്കുന്നത്. കവിതയിലെ കഥ മനസ്സിലാക്കാൻ ഇത് ഒരു
ഏറ്റുപ്തം കൊടുക്കുമെന്നും കവിതകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കാൻ
കഴിയാത്തവർക്കു ഇതുവായിച്ചാൽ സ്ഥലപുരാണം ഏതാണ്ടു
മനസ്സിലാക്കുമെന്നും വെച്ചാണ് മുഖവുര അല്പം ദീർഘിപ്പി
ക്കുന്നത്.

പരശുരാമനാകട്ടെ സമുദ്രത്തിൽ അനവധികാലമായി
ആണ്ടു കിടന്നിരുന്ന കേരളത്തെ വീണ്ടെടുത്ത, ഭൂമിയെ ഉറ
പ്പിച്ചു നല്ല ഫലവത്തുജ്ജ്വാലി തിപ്പാൻ കഴിയുന്നപോലെ
പലവിധ യത്നങ്ങൾ ചെയ്തു നൂറൊട്ടു ദിനാലയങ്ങളും മാറും
സ്ഥാപിച്ചതിന്നു ശേഷവും കാര്യം സാധിക്കാതെ ഒരു
നാൾ കൈലാസത്തിൽ ചെന്നു പരമശിവനോടു തന്റെ
സങ്കടം ഉണർത്തിക്കയും ഭഗവാന്റെ അനുകൂലമറുവടിയാ
ൽ സന്തോഷിച്ചു തിരിച്ചുപോരികയും ചെയ്തു. കൃത്യഗോ
ലകാരഭൂതനായ മാന്ധാതാവ് മൗഷി അനവധി കാലമാ
യി രക്തം കുടിച്ചു കഠിനതപസ്സു ചെയ്തിരുന്നതിന്റെ ഫല
ഭാനത്തിനായും പരശുരാമസങ്കടനിവൃത്തിക്കായും കേര
ളഭൂമിരക്ഷാരത്നമായും സാക്ഷാൽ ഭഗവാൻ കരുണാനിധി
യാകട്ടെ മാന്ധാതാവിന്നു ഉടനെ വേണ്ടുന്ന വരത്തെ
കൊടുപ്പാൻ പ്രത്യക്ഷനായി. മാന്ധാതാവ് ജന്മസാ
ഫല്യം വന്നതായി കരുതി ശിവനോടു തന്നിങ്ക ഭഗവൽ
ഭക്തനും ഭക്തനെന്നായിരുന്നു ഉദ്ദേശം എന്നും ഭഗവാ
നെ സദാ തന്നിങ്ക കണ്ടു പൂജാദികൾ ചെയ്യാൻ അവിടു

ത്തെ വിശിഷ്ടപ്രതിമമാത്രമേ ആവശ്യമുള്ള എന്നും ചായുകയും ശിവൻ തനിക്കും പാർവ്വതിക്കും ഏറവും പ്രിയമുള്ളതും കൈലാസത്തിൽ ഉള്ളതിൽവെച്ചു ശ്രേഷ്ഠമായതും ആയ ഒരു ശിവലിംഗം ദാനംചെയ്ത് അന്തർധാനം ചെയ്തതും ചെയ്തു. ഈ ശിവലിംഗമാകട്ടേ ശിവന്റെ ആജ്ഞക്കും പരശുരാമന്റെ അപേക്ഷക്കും അനുസരിച്ച് മഹാഷി കേരളമദ്ധ്യമാകുന്ന ഇപ്പൊഴത്തെ തിരുമാന്ധാംകുന്ന് എന്ന പുണ്യഭൂമിയിൽ ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠചെയ്ത് സന്തുഷ്ടനായി പൂജാവിധികൾ ചെയ്തു പോരികയും ഉടനെ കേരളഭൂമി ഉറച്ചു ഫലവത്തുള്ളതായി തീരുകയും ചെയ്തു.

പാർവ്വതി അറിയാതെയാണ് പരമശിവൻ ഈ ശിവലിംഗം മാന്ധാതാവിന് ദാനംചെയ്തത്. പാർവ്വതിയകേട്ടെ സ്നാനാനന്തരം പതിവുപോലെ അഭിഷേകനിവേദ്യാദിപൂജാവിധികൾക്കായി നോക്കിയപ്പോഴാണ്, തന്റെ പ്രിയമേറിയതും താൻ ഹിമവാൻ പുത്രിയായിജനിച്ചത് ജടാവൽക്കലധാരിയായി നിരാഹാരയായി പരമശിവൻ ഭർത്താവുകേണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി പൂജിച്ചു പോന്നിരുന്നതും വിവാഹത്തിനു ശേഷവും കൈലാസത്തിൽകൊണ്ടു വന്നു ദിവസേന ഭക്ഷണത്തിനു മുമ്പായി പൂജിച്ചു പോന്നിരുന്നതുമായിരുന്ന ഈ വിഗ്രഹത്തെ മാന്ധാതാവിന് ഭഗവാൻ കൊടുത്ത വിവരം അറിഞ്ഞത്. പാർവ്വതി ഉടനെ പരവശതയിൽവെട്ടു, ഭർത്താവിൻസമീപത്തു ചെന്ന് തനിക്കു് ഇത്ര പ്രിയമേറിയ ശിവലിംഗം താറാറിയാതെ കൊടുത്തതിൽ ശരിച്ച് തനിക്കു വീണ്ടുകിട്ടുവാനായി വിണകേണപേക്ഷിച്ചു. ഏണത്തന്നെല്ല ശിവനെ ശങ്കാരിച്ചതായുംകൂടി നമ്മു്

ടെ കവി ശതകത്തിൽ വിസ്തരിക്കുന്നുണ്ട്. ചക്ഷു അദ്ദേഹം അരിനെ മുഴുവൻ നിന്ദാസ്തുതിയായി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത് എത്രയോ ഉചിതമായിരിക്കുന്നു. ഭഗവാൻ തന്റെ ഭക്തനും കൊടുത്തതു തിരികെ ഒരു വിധവും വാങ്ങില്ലെന്നു തീർച്ച പാകയും കഴിയുമെങ്കിൽ പാപ്തരിയോടു വീണ്ടെടുത്തുകൊള്ളുവാൻ സമ്മതംകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഉടനെ പാപ്തരി ഭദ്രകാളിയേയും അനവധി ഭൂതഗണങ്ങളേയും ഭൂലോകത്തിലേയ്ക്കയച്ച് ഏതുവിധമെങ്കിലും തന്റെ ജീവാത്മാരമാകുന്ന പ്രതിമ കൊണ്ടുവരുവാൻ ഉള്ള കല്പനകൊടുത്തു. ഏതുവഴിയിൽ കൂടിയാണ് അവർ വന്നതു എന്നും താവളങ്ങൾ എവിടങ്ങളിലെല്ലാമായിരുന്നുവെന്നും കവി വിസ്തരിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പാവാനസാധ്യം. ചുരുക്കി എഴുതുന്നതാണെങ്കിൽ ഭദ്രകാളിയും പടയും തിരുമാന്ധാംകുന്നത്ത് വന്നു പാപ്തരിപരമേശ്വരന്മാർ ഒരുപോലെ പ്രിയമുള്ളതായ ശിവലിംഗം കർമ്മഭൂമിയിൽ പ്രതിഷ്ഠ ചെയ്തതുകൊണ്ടും അതിൽനിന്നു ഉദിച്ചു പൊങ്ങുന്ന കാന്തിയുടെ ശക്തികൊണ്ടും ഭഗവാന്റെ ഹിതത്തിന്നു വ്യാപരിതമായ ഒരു ക്രിയയിൽ ഏർപ്പെട്ടതുകൊണ്ടും മലയിലേക്ക് കയറുവാൻ ഒരു വിധവും സാധിക്കാതെ യുദ്ധം തുടങ്ങി. ഇവിടെ പിന്നെ നടന്ന യുദ്ധം ബ്രഹ്മത്തിന്നും, മായക്കും, അധികം പ്രബലത എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതായി വിചാരിക്കാം. ഭട്ടയിൽ ശക്തിക്കുണ്ടായ ജയത്താൽ ബ്രഹ്മവും മായയും കണത്തന്നെയാണ് വേറിട്ടല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതായി വിചാരിക്കാം. മലയുടെ മുകളിൽനിന്നു നിരായുധപാണികളായ ഋഷികുമാരന്മാർ ഭഗവാന്റെ കാ

കണ്ണുകൊണ്ട് അവിടെ കണ്ട ആട്ടങ്ങൾ എന്ന ഒരു കാര്യം അറുപത്തിയഞ്ച് ശതകിയുടെ അവസാനമായ ഭദ്രകാളിയെ തന്നെ തല്പരലം തോല്പിച്ചതായും അതിലെ കാരോവിത്തും കാരോ അസ്രുമായി അനവധി ഭൂതഗണങ്ങളെ നശിപ്പിച്ചതായും കാരോ ആട്ടങ്ങളും കാരോ “ബോമ്പ്” നേക്കാൾ അധികം നാശവും പേടിയും ഗന്ധശൂന്യമാക്കിത്തീർത്തതായും കാണുന്നുവെങ്കിലും ഭദ്രകാളിയുടെ ഒടുവിലത്തെ ജന്മം ശക്തിക്കു തന്നെയാണ് സർവ്വമാ വിജയം എന്നും ശക്തിയുടെ സഹായം കൂടാതെ ദേവന്മാർക്കു കൂടെ യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ സാധിക്കില്ലെന്നും നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ജ്ഞികുമാരന്മാരെ തോല്പിച്ച ഭദ്രകാളി മലമുകളിലേക്കു കയറുകയും മാന്ധാതാവ് കണ്ണടച്ചു പൂണ്ടു ഞ്ഞുപിടിച്ചിരുന്ന വിശിഷ്ട ശിവലിംഗം ബ്രഹ്മാൽകാരണ പരിച്ചെടുപ്പാൻ ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തു കടന്നു തുറക്കുന്നിട്ടിയ ഉടനെ ശിവലിംഗം തനിയെ നേരപകുതിയായ് പിളർന്നു കിഴക്കോട്ടുനോക്കി നിന്നിരുന്ന ഭദ്രകാളിക്ക് അഭിമുഖമായി ഒരു വലിയ തേജസ്സ് പൊട്ടിപ്പൊങ്ങുകയും ക്രമേണ അതു ലയിച്ച് അതിർന്നിന്നു സാക്ഷാൽ പാർവ്വതിയെ പരമശിവനോടു കൂടി പ്രത്യക്ഷമായി കാണുകയും ചെയ്തു.

മേല്പടി ശിവലിംഗം അന്നു പിളർന്ന സ്ഥിതി ഇപ്പോഴും അതേനിലയിൽ തന്നെ കാണുന്നുണ്ട്. ഭദ്രകാളിക്കഭിമുഖമായ പാർവ്വതിയുടെ രൂപം പടിഞ്ഞാട്ടുതീരിത്തു കാണുകയാൽ കിഴക്കോട്ടുള്ള നടക്കു പുറമെ ഇപ്പോൾ പടിഞ്ഞാട്ടുനട ഉള്ളതാകുന്നു. എന്നാൽ ഈ വിശിഷ്ടനട വളുവനാട്ടുകര രാജസ്വരൂപത്തിൽനിന്ന് ഭഗ്നത്തിനായി ആ

യുടെ എങ്കിലും ആഗമനം ഉണ്ടാവുമ്പോൾ തുറക്കുന്നതല്ലാതെ മാറ്റുള്ള സമയങ്ങളിലെല്ലാം അടച്ചിരിക്കുന്നതാകുന്നു.

പാർവ്വതി ഭദ്രകാളിയുടേയും മാന്ധാതാവിന്റെയും നേരെ സന്തോഷിച്ചു. പാർവ്വതിക്ക് ഇത്ര ഇഷ്ടമുള്ള വിഗ്രഹം വിട്ടുപിരിയുവാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ടും ഭക്തന്റെ കയ്യിൽനിന്നു തന്റെ ഭർത്താവിന്നു വിപരീതമായി ഇതിനെ കൊണ്ടുപോകുവാൻ സാധിക്കാത്തതുകൊണ്ടും ഈ വിഗ്രഹത്തിൽ താനും ലയിക്കുകയാണ് ഉണ്ടായത്. ബ്രഹ്മവും മായയും ഒന്നായിച്ചോജിച്ചാണെന്നും വേറിട്ടല്ലെന്നും ഇതു തെളിവാക്കുന്നില്ലേ.

ഭദ്രകാളിയെ തന്റെ സമീപത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിപ്പാനും ഉത്സവം അലങ്കാരം മുതലായതുകൾ അവയുടെ ചെയ്യാനും പാർവ്വതി ആജ്ഞാപിച്ചു. പ്രകാരം മാന്ധാതാവ് വടക്കോട്ടു തിരിച്ച് ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തുനിന്ന് അല്പം വടക്കുകിഴക്കായി ഒന്നു ചുണ്ടായിരുന്ന സപ്തമന്ദിരങ്ങളേക്കൂടി പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ മാതൃശാല. പാർവ്വതിയുടെ മടിയിൽ കണ്ടതായ ബാലഗണപതിയെ ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തേക്കു തൊട്ടു കിടക്കുന്നതായ കുക്കിപ്പാറ എന്ന പാറമേലും പ്രതിഷ്ഠിച്ചു.

ഈ ഇതിഹാസത്തെ തെളിയിപ്പാനായി, ഇന്നും ഇവിടെ നടന്നുപോരുന്നതും 'സർപ്പങ്ങളുതേരും' കരുവേലതു ലാസംക്രമം കഴിഞ്ഞ രാവിലേയും (അതായതു തുലാമാസം 1-ാംനൂ- രാവിലെ) തുലാത്തിലെ കറുത്ത വാവിൻ ദിവസം രാവിലേയും ചോഷമായിക്കൊണ്ടാടുന്ന ആട്ടങ്ങ ഏറ് എന്ന

ഒരു ഉത്സവം, നല്ല ഒരു ലക്ഷ്യമാണ്. വേറെ ഒരു ദിക്കിലും ഇങ്ങിനെ ആട്ടങ്ങ ഏറ് എന്ന ഒരു ഉത്സവം നടപ്പുള്ളതായി കേട്ടറിവില്ല. ഇത് അന്നത്തെ ഭദ്രകാളിയും ജ്ഞികുമാരനും കൂടായി ഉണ്ടായ പടയുടെ ഒരു കാമക്കായി നടത്തപ്പെടുന്നതാകുന്നു. അന്നത്തെ യുദ്ധം തുലാസംക്രമം ദിവസം തുടങ്ങി കറുത്ത വാവുവരെ ഒരുപോലെ നിന്നതായും അതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ ഈ രണ്ടു ദിവസങ്ങളിലും (തുടങ്ങിയ ദിവസവും അവസാനിച്ച ദിവസവും) അതുപോലെ ഒരു പടനടത്തുന്നതായും ആണ് ഇതിന്റെ ആഗമം. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ രണ്ടു കക്ഷികളും മനുഷ്യരും ഇരകക്ഷികളുടേയും ആയുധം ആട്ടങ്ങ മാത്രവും ആകുന്നു. ഈ രണ്ടു ദിവസങ്ങളിലും അനവധി ആട്ടങ്ങ അറുത്ത് തിരുമാന്ധാങ്കുന്നത്ത് രാവിലത്തെ ഉഷ്ണപ്പൂജയോടുകൂടി ബാഹുജനങ്ങൾ വന്നുചേർന്നു രണ്ടു കക്ഷികളായി പിരിഞ്ഞ് മലയുടെ മുകളിലും ചുമട്ടിലുമായി നിന്നു ആട്ടങ്ങകൊണ്ടു അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ഏറിയുകയും ആവഴിയായി സ്നാനാനന്തരം മുകളിലെക്കു കയറുന്ന ഇതരന്മാരുടെ നേരേക്കൂടി പ്രയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഏതു തന്നെ യോഗ്യനായാലും ഈ സമയത്ത് വടക്കേ നടകയറി പോയുന്നതായാൽ ആട്ടങ്ങ എറു കൊള്ളാതെ ഇരിക്കുന്നതല്ല. ഇതു സംബന്ധമായി ഉണ്ടായ അനവധി കഥകളും പലേ കേസ്സുകളും ഇവിടെ എഴുതാൻ തുടങ്ങുന്നതായാൽ മുഖവുര എന്തിനും ദീർഘിക്കുമോ എന്നും വായനക്കാർക്കു രുചിക്കുമോ എന്നും ശങ്കിച്ചു എഴുതാത്തതാണ്. ഇവരുടെ ഈ ഏറ് മാത്രശാലയിലെ നിറഞ്ഞിന്മേൽതന്നെ വന്നുവിഴുന്നതാണ്. ഭഗവതിക്ക് ഇതുവ

ജരെ പ്രീതിയായിട്ടുള്ളതുമാണ്. പണ്ടു തന്നെയും സൈന്യങ്ങളേയും നശിപ്പിക്കുവാനായി ശത്രുക്കൾ പ്രയോഗിച്ചതായ ആട്ടെ എന്ന അസൂം ഇപ്പോൾ തനിക്കു വളരെ സന്തോഷമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. തങ്ങളെ എറിഞ്ഞതിന്നു വല്ലവരും ചൊറിഞ്ഞു വായുന്നുണ്ടങ്കിലും പകരം ചോദിക്കുന്നത് ഭഗവതിക്കു കോപത്തിന്നു മേതുവാകയാൽ അങ്ങിനെയൊരും ചെയ്യുന്നില്ല. നമ്മുടെ കവിക്കുതന്നെ ഇക്കൊല്ലം രണ്ടുമൂന്നു ഏകകാണ്ഡത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശതകത്തിൽ പ്രസ്ഥാപിക്കാത്തതു ലജ്ജകൊണ്ടായിരിക്കാം. പന്തിരടിപൂജ 9 മണിക്കു കഴിഞ്ഞതിന്നുശേഷം ഈ ആട്ടെ ഏക അവസാനിക്കുന്നതും പൂജ തുറന്നതിന്നുശേഷം എറിഞ്ഞാൽ ശേഷം ചോദിക്കാവുന്നതുമാണ്.

കലികാലവും മാന്ധാതാവിന്റെ വിരോധവും

മാന്ധാതാവ് അനവധി കാലം തിരുമാന്ധാങ്കണത്തിരുന്ന് സേവിച്ചതിന്നു ശേഷം തനിക്കു മുക്തി അടയ്ക്കേണ്ടുന്ന കാലം അടുത്തതിനാൽ ഈ ക്ഷേത്രത്തെ വല്ല വിശിഷ്ടന്മാരിലും ഭരമേല്പിപ്പാൻ ഉറച്ച് കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരുനാൾ മണിയുടെ നാദം കേട്ട് ആ മലയിൽക്കൂടി പോവുന്ന രണ്ടു ബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാർ മാന്ധാതാവിന്റെ മുമ്പിൽ എത്തി നമസ്കാരത്തെ ചെയ്തു. മറ്റൊരു അതിസന്തുഷ്ടനായി ഇവരോടു സർവ്വച്ചത്താണവും പറഞ്ഞ് ഇവരിൽ തന്റെ വിഗ്രഹത്തേയും മറ്റും ഭരമേല്പിച്ച് അവിടുത്തെ പൂജാവിധിയേയും മറ്റും പ്രദിപാദിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥം ഇവർക്കു കൊടുത്ത് ശ്രീമൂലസ്ഥാ

നീതിന്നു അല്പം വടക്കുപടിഞ്ഞാട്ടായി മാറി താൻ യോ
ഗാഗ്നിയിൽ ദഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തോ
ടു തൊട്ടുകിടക്കുന്ന ഈ കുഷ്ഠിപാദ എന്ന കാട് ഇപ്പോഴും
വളർത്തിപ്പോരുന്നു. മാധ്യാതാവ് ദഹിച്ച ഈ കാട്ടിൽ
ആരും ഇപ്പോൾ പ്രവേശിക്കുകയോ അതിൽ വളരുന്ന വ
ള്ളി മുടിപാദം വെട്ടുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. ഈ ഗ്രന്ഥം ത
ന്ത്രിയുടെ ഇല്ലം വെന്ത കൂട്ടത്തിൽ ദഹിച്ചുപോയ ദീവന്ത
മാനം വൃസനത്തോടെ അറിവാക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥം കിട്ടിയ
ദിവസത്തെ കലിസംഖ്യ “ചെമ്പകദേശേശ്വരമ്മ്യ” എന്നാ
കുന്നു. 1088 കന്നി 10-ാം-നു അതുപ്രകാരം ചെന്ന
കൊല്ലം 1557 മാസം 10 ദിവസം 14 അതുകൊണ്ടു ഈ
ക്ഷേത്രം നാലാംതൂറാണ്ടിന്നു മുമ്പുതന്നെ ഉണ്ടെന്നും ചേ
രമാമ്പലത്താക്കുമാരുടെ വാഴ്ചക്കു ഏകദേശം 12 കൊല്ലം
മുമ്പു നമ്പൂതിരിമാർക്കു ഈ ക്ഷേത്രം കിട്ടി എന്നായി തെളി
യുന്നു.

ഈ രണ്ടു നമ്പൂതിരിമാരാകട്ടെ അത്യാശ്ചര്യം കൊ
ണ്ടു ദ്രവ്യഭക്തികൊണ്ടും അല്പനേരം അവിടെ തന്നെനി
ന്നതിന്നുശേഷം അതിൽ ഒരാൾ വിഗ്രഹത്തിന്നു ചുറ്റുമുള്ള
കാടുകളെ വെട്ടുകയും മറ്റൊരു നമ്പൂതിരി അവിടെ ഒരു പ
ന്തലിടുകയും ചെയ്തു. കാട്ടു ചെട്ടിയെ നമ്പൂതിരിയെ “കാ
ട്ടിലാമുറ” മെന്നും (കാട്ടു ഇല്ലാതെ മുറമൊക്കി) പന്തലിട്ട
നമ്പൂതിരിയെ “പന്തലക്കോട്” എന്നും ഇപ്പോൾ ഇല്ലപ്പേ
ർ പാഞ്ഞുവരുന്നു. ഈ രണ്ടിലുക്കൾ തന്നെയാണ് ഇ
പ്പോഴും ഇവിടുത്തെ തന്ത്രികൾ.

ഇങ്ങിനെയാണ് ഈ ദിവ്യക്ഷേത്രം മറ്റുള്ളവരുടെ ക

ജിൽ നിന്നു മനുഷ്യക്കു ലഭിച്ചത്. ഇവിടെ വെച്ചാണ് നമ്മുടെ കവി ശതകം തൽക്കാലം അവസാനിപ്പിച്ചത് എങ്കിലും ഇവിടുന്നങ്ങോട്ടും അദ്ദേഹം ഉടനെ മുഴുകിക്കാൻ ഭാവമുണ്ടെന്നറിയുന്നതിൽ സന്തോഷിക്കുന്നു.

തിരുമാന്ധാങ്കുന്ന് പണ്ട് ഉഷ്ണമലയാളിതന്നെ എന്നത് ഇപ്പോൾ ചുരുമുള്ള കാടകൾ നോക്കിയാലും ഇതിന്റെ ഉയരം നോക്കിയാലും അറിവാകുന്നു. ആ നക്കാട് എന്നാണ് ഇതിന്റെ ചുരുമുള്ള കാടകൾക്കു പേര് പറയുന്നത്. ഇവിടുത്തുകാർ ഇപ്പോഴും “മലാലക്ക” പേരുകയാണ് എന്നും മറ്റും പറയുന്നതുകൊണ്ടു മലമുകളിലേക്കു എന്നത് ലോഭിച്ച് പറയുന്നതായി കരുതാം. ഈ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു അനവധി ഭൂസ്വത്തുകളും സ്വർണ്ണഗോളകളും മറ്റും ഉണ്ട്. നിത്യദിയന്തരം വെട്ടപ്പായി നടന്നുചോരുന്നുണ്ട്. ഒരു ക്ഷേത്രത്തിലും ഇല്ലാത്തതായ “തിരിഞ്ഞപന്തീരടി” എന്ന ഒരു പൂജ പകർന്നാലുമെന്നിങ്ങു ദിവസേന ഇവിടെ കഴിച്ചുപോരുന്നു. ഈ ഒരു വിശേഷപൂജ ഉണ്ടാവാൻ കാരണം പണ്ട് ഒരു സാമൂതിരി ഇവിടെക്കു പാട്ട് നിശ്ചയിച്ച് പരീക്ഷിപ്പാൻ ഉറച്ചതിനാൽ ആ ദിവസത്തെ അത്താഴപൂജ തിരിഞ്ഞ പന്തളടിക്കു കഴിപ്പാൻ നിയോഗമുണ്ടായ പ്രകാരം കഴിച്ചതും ചിന്നിട്ട സാമൂതിരിയുടെ വക വിഴയായ ഇപ്പോഴും നടത്തിവരുന്നുതുമാകുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഈ പൂജയ്ക്കു രാവിനെ മൂന്നു പൂജയ്ക്കും പുറമെ രാത്രി മുറയ്ക്ക് ദീപാരാധന അത്താഴപൂജ മുതലായതും കഴിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ഈ ശ്രവണത്തെ തിരുവനന്തപുരത്ത് കൂക്കരമഠത്തിലും കൊ

ചിന്തിൽ രാജാവിന്റെ തേവാരത്തോടുകൂടിയും ഏകദേശം
ഒരു കൊല്ലം മലയോട്ടത്തിൽ മിക്ക വലിയ താവാടുകാരും
കൂടി ചെച്ച് അവസരാനുസരണം സേവിച്ചുപോരുന്നു.
കോഴിക്കോട്ട് തിരുവളങ്ങാടുകാവ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത് ഒരു
സാമൂതിരി പ്രത്യേകകാരണത്തിനേൽ പണ്ട് ഇവിടെ വ
ന്ന സേവിച്ച് ഭഗവതിയുടെ ഒരു തിരുവള കിട്ടിയതിനെ
കൊണ്ടുപോയി അവിടെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതാണ്. ഈ ഭഗ
വതിക്കു ഏറവും പ്രിയമേറിയ വഴിവാടുകളിൽ മുഖ്യമായ
പാട്ടു താലപ്പാലി കേരളത്തിൽ മിക്ക സ്ഥലങ്ങളിലും ഉ
ണ്ട്. ആകപ്പാടെ മാന്ധാതൃശ്ശേലേശ്വരിയുടെ വൈശി
ഷ്ട്യം എഴുതുവാൻ അസാധ്യം. ഇത്രയും ജനങ്ങൾ വിശ്വ
സിച്ചുപോരുന്ന തിരുമാന്ധാകുന്ന് ഭഗവതിയുടെ ഉല്പ
ത്തിയും സ്ഥലപുരാണവും ഇതുവരെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തു
വാൻ ആരും തുനിയാത്തതിന്റെ ന്യൂനത ഈ ശതകം
അല്പമെങ്കിലും ഇല്ലാതാക്കുന്നതായാലും ഇതിനെ പരക്കെ
ജനങ്ങൾ വായിച്ച് ഭഗവതിയിൽ ദൃഢമായ ഭക്തിവി
ശ്വാസവർദ്ധനക്കു മേതുവാതി തീരുന്നതായാലും ഞങ്ങൾ
കൃതാർത്ഥന്മാരായി. ഈ ഭഗവതിയെ പറ്റി എല്ലാവരും
ഇവിടെ പരായണം ചെയ്തുപോരുന്നതും ആരാൽ ഉണ്ടാ
ക്കപ്പെട്ടതാണെന്നു അറിയില്ലാത്തതുമായ ചില കിടന്ന
ങ്ങൾ കൂടി ഇതിന്റെ അവസാനത്തിൽ ചേർക്കുന്നുണ്ട്. കൂ
ട്ടിൽ കുഞ്ഞൻമേനവനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട അകാരാദിശ്ലോ
കങ്ങളും ശിലാവതിരീതിയിലും മറ്റു സംഗീതരീതിയിലും
ചൊല്ലാവുന്ന അകാരാദി പദ്യങ്ങളും ഒരു പാട്ടും ഇതോട
കൂടി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. മാന്ധാതൃശ്ശേലേശ്വരിയെ പറ്റി സാ

സ്മൃതത്തിലുള്ള അനവധി കറശ്ശോകങ്ങളും മറ്റും സംഭവിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതിനെ തത്കാലം ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടില്ലെങ്കിലും എന്റെ പ്രിയമേറിയ മാതാപിതാക്കൾക്കു കോവിലകത്തു 1076-ൽ തീർപ്പുപോയ വിദ്വാൻ കുട്ടിത്തമ്പുരാൻ അപർകളാൽ രചിക്കപ്പെട്ടതും ഇയ്യുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ച കൂട്ടത്തിൽ കണ്ടു കിട്ടിയതും ആയ “ആവലോഭനൈകവിംശതി” എന്ന പദ്യങ്ങൾ മാത്രം ഇതിന്റെ അവസാനത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു. ശേഷമുള്ള ശ്ലോകങ്ങളും മറ്റും തിരുമാന്ധാംകുന്നിനെ പാടി അറിവുള്ളതോളം കഥകളും പലതാലും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട അനവധി കവിതകളും കൂടി ചേരെ ഒരു പുസ്തകമായൊരു ഇതിന്നു രണ്ടാംപതിപ്പ് വേണ്ടിവന്നാൽ അതിലൊ ചേർത്തു അച്ചടിപ്പിക്കാമെന്നു വെച്ച് അതുകൾ തത്കാലം നിർത്തിവെക്കുന്നു.

മാന്യവായനക്കാർക്കു തിരുമാന്ധാംകുന്നിന്റെ സ്ഥലപുരാണമാ വൈശിഷ്ട്യമൊ കഥകളൊ മറ്റൊ പ്രതിവാദിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളോ വന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ പാടുകൾ മുതലായ കവിതകളോ സമ്പാദിച്ച് എനിക്കു അയച്ചുതരുവാൻ സാധിക്കുന്നതായാൽ അവകളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമുള്ളതും അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു ഭഗവതിയുടെ കാരുണ്യത്തിന്നും പൊതുജനങ്ങൾക്കു അറിവാക്കിയ കൃതജ്ഞതക്കും ഇടയായി തീരുന്നതുകൊണ്ടാൽ അതിന്നു എന്റെ പ്രത്യേക അപേക്ഷയുണ്ട്. മിസ്റ്റർ ചാത്തർ നായർക്കു ഞാനും എന്നുവേണ്ട വള്ളുവനാട്ടുകാർ അടച്ചും കേരളീയരായ മിക്ക ഫിന്റുക്കളും വളരെ കടപ്പെട്ടി

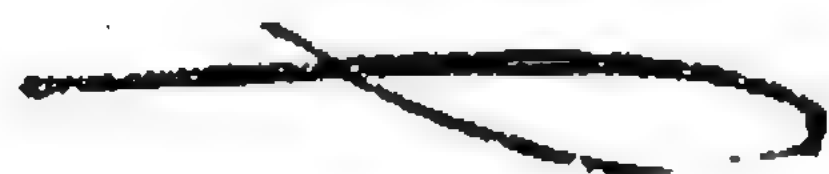
രിക്കുന്നു. ഈ പുസ്തകം ഇത്ര എളുപ്പത്തിൽ അർത്ഥം തിരിച്ചറിയുന്നതിനും എന്റെ പ്രത്യേക സ്നേഹിതന്റെ നിലയിൽ ഇതിൽ കുഴിയുന്ന ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തതിനും മഹജോദയം കമ്പനി മാനേജർ സി. കുഞ്ഞിരാമൻമേനോൻ അവർ കൾക്ക് എന്റെ പ്രത്യേക വന്ദനവുമാണ്.

മാന്യവായനക്കാരെ ഞാൻ മുഖവുരയെ ദീർഘിപ്പിച്ച് ഇതാ എങ്ങിനെയൊ കൊണ്ടുപോയി അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു സൂക്ഷ്മമായി പഠിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലാണ് മന്ത്രവാദികളുടെ മുമ്പാകെ വെക്കുന്നത് എങ്കിലും ഭക്തിയോടുകൂടിയാകയാൽ ദേവീഭക്തനായ നിങ്ങൾ എന്റെ നേരെ ക്ഷമിച്ചാനായും 'തിരുമാന്ധാംകുന്ന്' വൈശിഷ്ട്യം കേരളത്തിൽ വളരെ പ്രചാരത്തോടുകൂടി വരുവാനായും മാന്ധ്യശൈലീശാപരിയുടെ അനുഗ്രഹത്തിന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിനെ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

എന്ന്

മകൾ,
30—12—12 }

വിധേയൻ
എം. സി. ഉദയവർമ്മരാജാ.

തിരുമാന്ധംകുന്ദ വൈശിഷ്ട്യം.

- 1 കാരുന്തോറനിാം, നിശാചരബലം
കീറുന്നചക്രം, വൊരി-
ച്ചോറും, കോൽ, കഴലും, രമാമന്ദവിടും
മാറുന്ധരിച്ചുള്ളവൻ
ചീറുങ്കാളിയതാഡനത്തിനുപടം
കേറുങ്കളിമുണ്ഡജം
കേറുന്റാഥ! ഖരാന്തകാ! ഭവകടൽ-
തോറുവലയ്ക്കായ്ക്കും.
- 2 മാന്ധാതുശൈലചരിതംപറവാണിടാനിം
വേഡസ്സു, വാക്പതിഗുരുണനിന്നിടേണം
ഭൂതാധിനാഥർഗണനായകപാദതാരാ-
ണാധാരമിന്നതിനുവേറൊരുമാഴ്ചില്ല.
- 3 പേരിമാംഭഗമാസമരവയറിൽ
പ്പേറിനുപററുന്നൊരാ
യേറുവേദനയറുവാരിയതിയായ്-
നാറുമാലാദ്രിങ്ങും.

ഏകാന്തത കഷ്ടം സഹിച്ചു ശിശുനാഥൻ
തോറും വളർത്തിട്ടുവാൻ

നേരം കഷ്ടതയേറാതെ മാത്രമേ പറ്റൂ
തോറൻ തൊഴുന്നേനമം.

4 കാലമ്പോലെ നെറുകുട്ടിച്ചു പലതയയിലും
കാലമേ പോക്കി നന്നായ്

കോലം കാലേ വളർത്താൻ പകലിരവാരുപോൽ
വേല ചെല്ലിങ്ങുമോമേ
മാലാറും വെട്ടുന്നതുകാൻ നലമൊട്ടു ചിലവും
വേലയ്ക്കു ചെല്ലുതാതൻ
കാലം പൊട്ടിപ്പോകേതാൻ മമവരജനകൻ
തൽപദം കവിട്ടു നേൻ.

5 മൂന്നാളുമോ ഗിരിജപൂജിച്ചിട്ടു നശിവൻ
ലിംഗം ഹരൻ മുദിതനാൻ

യൊന്നാൻ തരം മഹാഷിമാന്ധാത്രനേകികൾ
നത്തിയ്ക്കിലാണ്ടു ശിവയും
“ഇന്നായതിക്കു ഹര! ശംഭോ! കൊടുത്ത ശിവ
ലിംഗത്തെ യിങ്ങു തിരിയെ
ത്തന്നാലു,” മെന്ന ശിവസംസാരമൊഴുപ്പു സന്ത
മാറാൻ തരട്ടെ സുശുഭം.

6 അമ്പേറു നൊക്കു കണ്ണു വർണ്ണവരൻ തൽഭാ
ഗിനേയോത്തമൻ

മാന്യവന്ദനതുല്യനാമുദയവൻ
മോഹിശരും കൂടി ഞാൻ

അന്വേഷകംകലദൈവമായശിവയെ—

ജൂപ്പിറ്റുവാനായിര—

ത്തെണ്ണത്തെട്ടതിലെത്തിമുത്തൊടുതുലാ—

മാസത്തിലൊന്നാംദിനേ.

7

കണ്ടാർവയംമലയിൽസർപ്പാണ്ടുതോറു

മിതികൊണ്ടാടിടുന്നദിവസേ

തണ്ടേറികൾപലരെ,മുണ്ടീറനായ്—

ലരെ,തൊണ്ടിപ്പഴാധരികളെ

ശണ്ണഭവന്നിടുമൊരാട്ടങ്ങധാരി—

കളെ,മിണ്ടാതെതൊണ്ടേരിപതേ!

കണ്ടിലമേപടുതലൊൽവാനതൊക്ക—

യുമനന്തന്നുപോലുമെളുത്തോ!

8

ഏറുംകുതുമലമൊടാറിൽകളിച്ചു

കരകേരീട്ടൊമാൽത്തായിലാ—

യ്നീറുംധരിച്ചുതുളസീമാലപേരി

മതിപേരിടെദാരപദവും

ആറുന്നതാപമൊടുക്കേത്യാനിനച്ചു

ഗുണമോൻകൊതിച്ചുമരുവു—

ന്നാറികൽനിന്നുഗിരിമുഖാവിനൊപ്പ

മുഷിതുല്യംനരേന്ദ്രതതികൾ.

9

ശൈലംപെരുത്തുയരമുണ്ടത്രനാലു

പുറവുംകേരമൃതപടവും

താലംതമാലപനസാശപത്മസാല

ഫലദാരകളുംചരിമളം

കോലുനമുപ്പുപനിനിർവീച്ചകുന്തു-
 ഉസിതെച്ചീജമന്തിയിവയ്യം
 കാലാമാനപിടൈയല്ലായ്യാഴംവ-
 ഉജമങ്ങിവിധംധരയതിൽ.

- 10 പാമ്പാക്കിരിയൊടുംഹരികരിയൊടും
 ശപാനൻവി ലാളത്തൊടും
 കമ്പംവിട്ടുകുളിച്ചീടുന്നിതരഗം
 മൈലോടുകൂടിസ്സുഖം
 ഇമ്പത്തോടപശ്ശൻറകുട്ടികളൊടും
 ശാർദ്ദൂലവിക്രിഡിതം
 അമ്പാഹരത്രമതിന്നുജാതികലഹം
 കാണുന്നതില്ലീഗിരെയ്.

- 11 തെക്കുംവടക്കുമടിവാരംതുടങ്ങിമുടിയേറ-
 ഉംമാഹാമരതകം
 തോല്പ്ലാവിധാവരകരികുല്ലുകൊണ്ടുപടവു-
 ണ്ഡായവക്കീരവശം
 നില്ക്കുന്നവൃക്കുതതികാണുന്നവക്കുജനനം
 ചാക്കുമുണ്ടിതിഭയം
 ചേക്കുന്നിളന്തളിരുകാട്ടിപ്പഴത്തിലകൾവി-
 ശ്ലീതമോസതതവും.

- 12 പണ്ടാവടക്കനടിവാറെനദീകളകളോ
 ശബ്ദമോടുമൊഴുകി-
 കൊണ്ടിന്നുദേവിയുടെപാദത്തിലോളമതു കെ-
 ണ്ടുനമിച്ചുനിയതം

കണ്ടാർപെരുത്തു ജലജന്തുക്കൾശത്രുനിലപൂ..
 ഞൊടിണങ്ങിയിനിമേൽ
 വേണ്ടെന്നുവെച്ചുപകുമാന്ധാതുശൈലനദിയിൽ
 കൂട്ടിപാഞ്ഞുസതതം..

- 13 ഉണ്ടായിപോലിവിടെമാന്ധാതുമാമുനികൾ-
 കണ്ണനെക്കുരുതിയും
 കൊണ്ടേറെനാളുരുതപാചെയ്തതിൻഫലമതാ-
 യമ്മുനീസ്രവരണം
 തണ്ടാർശരാരിയുടെകാന്തക്കുമായ്ക്കൊടിയയ്യ..
 ഭംഭവിച്ചിതതിനെ
 രണ്ടായിരംനലിയനാവുള്ളനന്തനമതാ-
 വാത്തതാണുപറവാൻ.

- 14 ഏകാലമതീവനിഷ്ടകളൊടി-
 യാറുങ്കൂട്ടിപൂർത്തേ
 നീറുന്തേച്ചുദശാഭവഹിനടുവിൽ
 കേറുന്നഭക്ത്യാപുരാ
 നാറുംമൃത്രമലാസ്ഥിപിണ്ഡമതിലൂൾ-
 കൂറുംമാനസഗ്രമായ്
 നൂറാണ്ടായിധിപോലെയെത്തുതപമാ-
 മാന്ധാതുയോഗീശപരൻ.

- 15 ദേഹമേരുസമംകുലക്കരവിതം
 ബാഹ്യാമനനൂതുലോം
 ദാഹംകുരുതവയുമാനുകുരുതി
 നോഹംശരീരയരീ

ദേഹംപുറംകൊണ്ടുകേറിയരഗം
 ഗേഹംചമച്ചാനതിൽ
 മോഹംകൊണ്ടുശംഭുതാനരിയുമു-
 ഞ്ചവന്നടിച്ചിലഹോ.

16 ദരിദ്രനാമാശിവനോവരത്തെ
 യിരക്കുവാൻപോക്കുകൊടുക്കുവാൻവിഭു
 വരത്തെവാങ്ങിട്ടിവനോടുപത്ഥാ
 സുരൻപുരാചത്തിതുതൻറകയ്യാൽ.

17 ചോറുംനാസ്തിയിരഹനാപുടവയേ
 കീറക്കുരിത്തോലുതാൻ
 പേറുന്നാരതുതന്നതൈലമതമോ
 നീരാഞ്ഞുവാകാപരം
 നാറുന്നസ്ഥികൾമാലഹാരമതവ-
 ന്നോറൻകീഴക്കാളയാം
 “പോറൻമാമുനിതൻറസേവനഫലം”
 കൂറീയിടുന്നാട്ടുകാർ.

18 ഇത്ഥംഭിഭാഷണൈഃപുലിവിയിൽമുഴുവൻ
 തിന്നിത്തച്ചിലെത്തി
 മുത്തൊടുംനാരദൻമാമുനിയവർതുളസി
 സ്രുക്ധരൻകെട്ടുപോയി
 ചെത്തിനാകത്തിലെത്തിഹരവിധിസുരരാ-
 ട്വാദികൈലാസശൈലേ
 പൂത്താന്തംചാല്പിശംഭോ!നരേനിസുരരെ-
 സ്സേവചെയ്യാൻമടിക്കും.

- 19 മാന്ധാതാവതിനിഷ്ഠയോടുമനിശം
 സ്വാന്തേവോന്മേദപദം
 ചിന്തിച്ചെത്രദിനംനീതന്തേകഠിനം
 വന്താവമേല്ക്കുന്നുഹാ
 എന്താനീവരമേകിടാത്തതവനാ
 യേന്തുനാദിഭാഷണം
 “എന്തിന്നന്തകവൈരിസേവയിനിമേ-
 ലന്തംവരാനോ”യിതീ.
- 20 ഇരക്കുന്നവക്കൊട്ടുമേകാത്തവനും
 ഇരപ്പന്നമെന്താണഭോഭേദമുണ്ടോ.
 കരംഭാനനൽകീട്ടതല്ലേഗ്രഹങ്ങൾ
 വരന്മരതായിബുദ്ധിക്കുന്നുലോകേ.
- 21 എല്ലാമായ്ക്കുഗിരിശൻ
 ചൊല്ലിക്കേട്ടുപറഞ്ഞുവിബുധരോടു
 അല്ലലുപോക്കിമുനിക്കായ്
 നല്ലവരംഞാൻകൊടുക്കുവൻപോവിൻ.
- 22 അന്നാസ്സാന്തനവാക്കുകേട്ടതിരിയെ-
 പ്പോയിസുരൈഃപന്താ
 വന്നാനാജമദഗ്നിസുനുവളരും
 ദിവ്യത്തെന്താടുംകൂപ്പിനാൻ
 കന്നിൻപുത്രി!മണൊള!മന്മഥരിപോ!
 കൈലാസവാസാ!സുരാ
 നന്ദാബ്ജ!ഭവനാശനേതിപലതും
 സ്തോത്രങ്ങൾചെയ്തിടിനാൻ.

- 23 സന്താപമൂലമുദാഹരണവലൻപുരൈവ
ചന്തത്തിൽനിന്നുലയെടുത്തുകരത്തിലേന്തി
ചന്താടിയോരസമയത്തുപദംഗുലത്താൽ
അന്ധന്റെകൈകളുടെമേൽമലയുന്നിയോനെ!
- 24 ഇക്കണ്ടലോകമഖിലംവിധിസൃഷ്ടിച്ചെപ്പൊൻ
മുക്കണ്ണ!നിൻകരുണയില്ലവനെങ്കിലാമൊ
മുക്കാലതല്ലമഴുതാംവൃസനഭൂജി-
ന്നിക്കാലമിന്നഹമതിന്നുനിപോക്കിടേണം.
- 25 താതന്റെകല്പനയനാദരവിന്നുവയ്ക്കാ-
ത്താതങ്കമോടുജനനീവധമംചരിച്ചേൻ
മാതാവുചത്തമുതലുള്ളൊരുമാത്രഹത്യാ
ചേതംവരാൻവഴിയതത്രൈവരാപ്രദാനം.
- 26 ഇന്നായതിന്നുകടൽതന്നൊടുവാങ്ങിത്താനീ
മന്നിന്നഭൂസുരവരക്കുകൊടുത്തിടാൻഹാ!
തോന്നുന്നതില്ലതിനെത്താനിനിയെന്തുചെയ്യാ-
മിന്നന്റെകയ്യിലതുജംബുകനാമയെപ്പോൽ.
- 27 ഏററംകുലക്കുമാരിന്നുണ്ടുനിന്തുവാനാ-
യററംകുവീഞ്ഞുപലതുപണിചെയ്തനോക്കി
മാററംവരാൻവഴിയതെന്തതിനുള്ളകമ്പം
കുററംകളുണ്ടുഭഗവാനരുൾചെയ്തിടേണം.
- 28 ആട്ടേക്കുമിക്കസുമതേ!തവദുഃഖമെല്ലാം
കട്ടേറെവേഗമൊടുതാവസ!പോക്കുവൻതാൻ
കൂട്ടേണമെവഴിമമാത്തിയറാൻവീരോത്താൻ
പോട്ടെന്നുചൊല്ലിജമദഗ്നിസുതൻഗമിച്ചു.

29 പോരടീപ്പുരാരിയവിടുണെഴുനീറുമോദാൽ
കൂറാൻപുറത്തു കയറിതപരിതംത്രിലോകം
പൊറുക്കുശംഭുനിതന്നരികത്തു ചെന്നു
തെക്കറന്നുകാട്ടിയതിവയ്ക്കുവിശപത്രവം.

30 ദാരിദ്ര്യപുഴതന്നിൽവീണുകയറാൻ
വയ്യാഞ്ഞൊലിച്ചീടുമാ-
ന്നേരത്തൊലികെണ്ടേവിട്ടുകനക-
ക്കണ്ണനടീലെന്നപോൽ
പാരംശങ്കരപാദഭക്തിനദിയിൽ
പാഞ്ഞെടുപോയ്മുക്തിയാ-
മ്മേരുത്താഴ്വരയിൽകരേറിയത്യാ
മാന്ധ്യായോഗീശപരൻ.

31 ശുലഭമാൻമഴവുകുടത്തുകവാ-
ലാലംകൃതംഗംഗയം
മാലാചാമ്പലുകുടീചമമുരഗം
മാലാഹലംനിത്യവും
മാലാറുന്തിരുമേനിയൊത്തുവിലസു-
ന്നാവിശപത്രവത്തെയും
ചാലേകണ്ടുനമിച്ചുഗൽഗഭവച-
സ്സാലസ്മൃതിച്ചുനിദം.

32 നമോസ്തുതേശങ്കര!സാംബ!ശംഭോ!
നമോസ്തുതേത്രംബക!പാർവ്വതീശ!
നമോസ്തുതേശ്വ!ജഗന്നിവാസാ!
നമോസ്തുതേവേദവിഭനമസ്തു!

33 കമ്മീനിയല്ലയാമ്പോൽമതിരവിഹുതഭക്
 ഭക്താൽമൃന്നലോകം
 നിമ്ലപ്തംകാത്തഴിച്ചുവിലസരിവിഷയി-
 യല്ലയാഷ്ടേ, ഭാഷ്യ
 നിന്നായാദേവിക്കാത്തായിനിതനപകതി-
 ഗംഗയങ്ങുത്തമാംഗം
 ഉൾമോഹംചേർത്തുവാങ്ങിയവിപജനഹരോ!
 വിഭുമാൻ ഇതുപാഹീ.

34 നിമ്ലപ്തംപ്രമത്തത്രിപുരരഭഗവാ-
 നർച്ചിരക്ഷിപ്പതിന്നീ
 വന്നാത്തേ, ചക്രം, മതിദിനപരികൾ,
 നല്ലവേദംഹയങ്ങൾ
 ബ്രഹ്മാസുതൻ, ശരംശ്രീഹരി, യഹിയതുഞാൻ
 കന്നുവില്ലങ്ങുമായി-
 ടുനൂപരേനാ ചയ്ക്കാവതുപതിമാം
 മകുതിദാതാവുപാഹീ.

35 ഇന്നുബഹുനാളകലവാനവിരഹീത-
 നിന്ദുവദനാംസപദികണ്ടുതളിയമ്പോൽ
 ഇന്ദുധരവക്ത്രമതുകണ്ടുവികസിക്കും
 വന്ദിതമുനീന്ദ്രനാട്ടുചൊല്ലിമനിയപ്പോൾ.

36 ഇന്നുതവസർവ്വദുരിതങ്ങളുമകന്നു
 നന്നുതവഭക്തിയിതികന്ദറിവതില്ല
 എന്തൊടുപറഞ്ഞിടുകവേണ്ടിയവരങ്ങൾ
 മന്ദതവെടിഞ്ഞവകളിന്നുതരുവൻഞാൻ.

37 സന്തോഷശ്രോതൃപൊഴിച്ചുപ്പുതുവതിചരണേ
 വിണവിണ്ടുനിവന്നാ
 മാന്ധാതാവോതിശംഭോ! തവപദഭജനാ
 മാത്രമേവമതീമേ
 സന്താപപൊന്തിട്ടുനിവിഷയകൊതിയകം
 വെന്തിടായ്ക്കാൻസദാമേ
 നന്താനംസാംബലിംഗംതവപ്രതിനിധിയായ്
 തന്നിടേണംഭജിപ്പാൻ.

38 ക്ഷയഹൃദികൊതിച്ചുപോലെവരുമെന്റെ
 ഭക്തകുലദീപമേ
 അർക്കോദിയുടെശോഭയുള്ളശിവലിംഗം
 മിന്നിത്തരുന്നുഞാൻ
 കാക്കിതെന്റെപ്രതിവിഗ്രഹംസുമതികൊണ്ടു
 പോയിനിഭജിക്കുനീ
 ചേർക്കുമെന്തൊടുവുന്നിന്നെയെന്നുടെപദത്തൊ-
 ടിവരദലിംഗവും.

39 ഇത്ഥാവരംനൽകിയനഗ്രഹിച്ചു
 ചിത്തംകുളുത്തങ്ങുമാഞ്ഞിതീശൻ
 സത്തായതീവ്രമനവുകുളുത്ത
 മുത്താൽനിറഞ്ഞുജലമത്രനേത്രേ.

40 മാന്ധാതാവുവരംലഭിച്ചുവിഷയ-
 ഭ്രാന്തരൂപോരാടവി
 മദ്യേകേരളഭൂതലണിലതിനേ
 മാന്ധാതാശൈലോപരി

വാന്ധവാക്ഷിയാത്തതായദിശയിൽ.

ബ്രഹ്മാപുത്രപുത്രാശ്ച
സന്ധിപിപുവസിപുത്രിശപരവദ-
ചെന്താരുപുജിച്ചമോ.

- 41 ഇത്ഥം മൂന്നിരൂപരനേറിയഭക്തിയോടും
ചിത്തംകുളുത്തശിവനെബ്രഹ്മനഃതുടങ്ങി
പുത്ഥിപിപുവസിപുത്രിശപരവദ-
ചെന്താരുപുജിച്ചമോ.
- 42 അന്നാളമോപരശ്വരാമനംതെളിഞ്ഞു.
നന്നായഭൂസൂരരെയങ്ങുവരുത്തിമോദാൽ
മന്നായവർഷകപൂർവ്വകമേകിദാനം
മന്നന്നൊഴിച്ചിതവനുളൊരുമാത്രം.
- 43 ചിത്തംതെളിഞ്ഞുവരവുശിവലിംഗവുമാൻ
പുത്ഥിപിസുരോത്തമയതിക്കകൊടുത്തുമാദാൽ
മത്തൽവസന്തതിലകംമദനംകരിച്ചോൻ
വൃത്താന്തമൊക്കെമണവാട്ടിയൊടങ്ങുരച്ചാൻ.
- 44 ഇഷ്ടത്തിനൊത്തുള്ളൊരുശൈവലിംഗം
നഷ്ടംശ്രവിച്ചുന്നതിതാപമോടും
കഷ്ടംശിശുചത്തൊരുപയ്യപോലെ
കിഷ്ടംണക്കേണാൾമറയിട്ടുദേവി.
- 45 അയ്യോഭവാപൈച്ചിതചെയ്തുകൊണ്ട്
പൊയ്കപറഞ്ഞായതുകണ്ണലാക്കി
ഇയ്യളവൾക്കിവിധമേന്തലാശം
കയ്യക്കൊള്ളാമിനിയെന്തുചെയ്യാം.

- 46 ശൗത്യാഞ്ചികന്നിൻസുതയായനാഥത്തെ
 ടാത്യാജേക്കുന്നാരുശൈവലിംഗം
 മത്യാദിയോക്കാതെകളഞ്ഞുവല്ലോ
 കാത്യാപാഞ്ഞാൽമുഷിയുംഭവാനും.
- 47 ഇയാഴിപൻപോലുമഹേഷാദി
 വയാതെയാംസേവകരാകയെങ്കിൽ
 അയാതെയോചിപ്പവനെക്കുടക്കൻ
 വയാത്തവൻഭൂവതിലാരുപിനെ.
- 48 മുട്ടന്നാരോഗാലനിശംശരീരി
 തട്ടന്നദഃഖംമനുജകുസർപ്പം
 പൊട്ടന്നഹ്വത്താവിഷയിക്കുമുട്ടാൻ
 മുട്ടന്നനീയിന്നിഹഭക്തരാലും.
- 49 കരുണതവപെരുത്തുഭക്തരക്കായ്
 വരദകൊടുത്തുകൊടുത്തൊടുക്കുമിപ്പോൾ
 കരമതുകൾമലത്തിയാചകത്താൽ
 പുരഹരനീദിവസംകഴിച്ചിടുന്നു.
- 50 കുമാരികൾചരിതംമനസ്സിലാക്കാ-
 തമലരതെന്നുനിനച്ചുനൽകിസർപ്പം
 അമളിയതുവിണ്ണപ്പതോത്തിടുമ്പോൾ
 മമസുമനേർമതിവെത്തുനൊന്തിടുന്നു.
- 51 എന്തൊന്നുചൊല്ലേണ്ടുപൊറുക്കവയ്യ
 സപാനേവിഷാദംമമശൈവലിംഗം
 മാന്ധാരഭൂദേവനൊടിങ്ങുവാങ്ങി
 ചെന്നാർശരാഭേതിരിയെത്തരേണം.

- 52 കദനമിതിശിവൻശ്രവിച്ചുപാരം
വദനമതങ്ങുകുത്തുരച്ചിതേവം
തപദഭിമതമരോകൊടുത്തതിങ്ങും
വദതിരിയെത്തരുവാനുരപ്പതിന്നു.
- 53 അനുചിതമതുണാനരക്കയില്ലാ
മനുജനുപോലുമതെത്രനിന്ദമാകാ
മുനിയൊടിൻ നിനക്കുവേണമെങ്കിൽ
കുനിയുവെടിഞ്ഞതുപോയിവാങ്ങിയാലും.
- 54 ഇതിവശുപതിതന്റെവാക്കുകേട്ടും
നതിവചനാൽമുനിചേർത്തനാശമോത്തും.
മതിമുഖിശിവഭദ്രകാളിഭൂത-
പ്പതിയവളെതപരിതംവരുത്തിയേതീ.
- 55 ബലവതിയിതുകേൾക്കഭൂതനാഥേ!
പലഗുണമുള്ളൊരുശൈവലിംഗമിപ്പോൾ
പലമതിമുനികയ്ക്കുലാക്കിചീക്കി
പലനതിവാക്കുകളെപ്പാഞ്ഞുകയ്യും!
- 56 ചതിയനൊടതിനെത്തിരിച്ചുമേടി-
പ്പതിനഗമിക്കുവടുതപമേറുവോളെ
അതികരബലമുള്ളഭൂതസൈന്യ-
പ്പതികളൊടൊത്തുമടിച്ചിടാതെവേഗം.
- 57 മടുമൊഴിയുടനേകെടുത്തൊരേജ്ഞാ
വടിവാടുകേട്ടടികുപ്പിഭൂതജാലം
പടപതികളുവർന്നുഭൂഗിഭംഗീ-
രടിയർയണകരേത്തുചന്നുകൂടി.

58 പടപടലങ്ങളുടഞ്ഞിടതിങ്ങിയെര-
 രടവികണകുവർവർച്ചതമതിലായ്
 പൊടിയതുമുടലുമഞ്ഞുകണക്കിടി-
 യൊടുസമമട്ടാമസിപ്പിതുപടയും
 കടകടെപല്ലുകടിച്ചുനടന്നൊര-
 നടയുടെശബ്ദകോരതചെവിയിൽ
 കിടികടുവാഹരിക്കേട്ടുഭയാൽകിട-
 കിടെവിറയാലൊളിവാഴ്ചലഗുഹയിൽ.

59 ധിതിധമുദംഗപെരുമ്പരഭേരിക-
 ള്ളടൈനിനദേവടാമലപനികുറിനം.
 പടുതയിൽശംഖുകൾകൊമ്പുകൾകാഢജ-
 മിവകൾവിളിച്ചുമഴക്കിയുമവിടെ
 നടയെടഭേകമെത്രൊപ്പൊരുസുന്ദര-
 നന്മനയിടംരിരിനോക്കെടപലതിൽ
 പടകളിദേവലവാക്കുപറഞ്ഞവ-
 രവടൈനിറഞ്ഞിതഹോമലമുകളിൽ.

60 അളവുകവിഞ്ഞൊരുനീളമൊടുവെളു-
 വെളെവിലസംഗിരിതന്നെടമുകളിൽ
 കളകളയെന്നിളികൂട്ടിനടന്നവ-
 രതിമദമൊടുപുളച്ചുരിഭയദം.
 തെളുതെളെദംഷ്ടകടിച്ചുചുടുകട-
 രധിരമതിൽകൊതിമാറിടവതിനായ്
 വളരെദിനംനഹിതാമസമെന്നിതി
 പലതുമുരച്ചുനാനിതുപടയും.

- 61 കൈലാസംവിട്ടിറങ്ങിഹിമഗിരിയടിയിൽ
 ഭൂതസൈന്യംപരന്നു
 കാലേനീപളരാജ്യവനഭൂവിന്ധൊരുനാൾ
 പാത്തുപിറന്നുസൈന്യം
 മാലാഭംഗംഗതാനീരണകുതുകമൊട്ടും
 മോഹയംചെന്നുചേർന്നു
 കാലാറാൻനമ്മദാസൽപുളിനമതിലരോ
 വാണിതന്നെത്തൊരാളി.
- 62 സാകംപകുപ്പുതീയുദിപ്പുതുകണ്ടുപോയ്സപ-
 ല്ലോകംകുരിപ്പുതിനരവണകുണ്ടുണ്ണർ
 പാകാരിയൈരികൾപുരാതവസാചരിച്ചു
 ഗോകുണ്ണമെത്തിമതിമൗലിപദനേമിച്ചു.
- 63 ദിനപതിയുദയേപോയ്തേരളംചേൻകണ്ടാർ
 വനഭൂവിമലയാളംമുനകുണ്ണൻവരത്താൽ
 അനുപാഗുനമുള്ളാമുനകുണ്ണൻഫലങ്ങ-
 ഉനവധിയുളവാക്കുകൊമ്പുകൂടാത്തവൃക്ഷം.
- 64 അതിധനമിതിനിത്യാനാട്ടുകാക്കൊക്കെനല്കു-
 ന്നതിനുവഴിനിനക്കുകേരളകുലകത്തെ
 ശതമഖതരുവാകുന്നോരുസന്താനമിഷ്ടി-
 പ്പതിനൊരിടലഭിച്ചാൽകേണുകേണിൽക്കണങ്ങും.
- 65 ഇതിചലവിഭവങ്ങൾക്കിങ്ങുകിംമൂലമെന്ന-
 ങ്ങതിബലമൊട്ടുശങ്കാഭദ്രകാളിഷഭിച്ചു
 മതിമുഖിധരലിംഗംഭൂവിൽനാകംപണീച്ചോ
 കൊതിമമപെരുകുന്നവാണിടാനെന്നുമിപ്പോൾ.

- 66 മനമതിലിതിചിന്തിച്ചങ്ങുവേഗനപോയ-
 മൂനിവസതിയതാകുനോരുമന്ധാതുശൈലേ
 ഘനതതിതടയുന്നാപ്പൊക്കമോടങ്ങുകണ്ടാ-
 രനവധിഫലവൃഷ്ടംപൂത്തുകാച്ചുതളിത്തും.
- 67 പടയടവിസമാനംനാലുപാടുംവളഞ്ഞാ-
 രടിയതിൽമുമ്പേലായ്നൊമ്മളുംകഷ്ടമയ്യോ
 മടുമൊഴിമണിയൊക്കുന്നൊരിസൈന്യാധിപത്യം
 പടുതയൊടുവഹിക്കുന്നൊരുവാൻസമത്വം.
- 68 ബലമതുകാവകംശിഷ്യസംഘങ്ങൾ ചന്ദ്ര-
 ക്ഷലധരനടഭക്തൻതന്നൊടിതഥാപറഞ്ഞാർ
 മലമുകളിലിരുന്നാൽ ചാകുമേനമ്മളൊക്കെ
 വലപടനടുവിട്ടങ്ങങ്ങിനേപോവതുംഭോ!
- 69 മൂനികളുടെവിഷാദംകേട്ടനേരംയതീന്ദ്രൻ
 മനമതിലുതിദുഃഖംതിങ്ങിവിങ്ങിക്കുവിഞ്ഞു
 കിനിവതുന്നയനത്തിൽകൂടിയായപ്പൊളോത്താ-
 നിനിമമമതിചേദാൽകായ്മെന്തെന്നതപ്പോൾ.
- 70 പിണയുമെമരണംമേയുലുമേലൊയ്യിലിന്ന-
 ണ്ണയുമൊജയമെന്നംശകയുലത്തിനേറാൽ
 ഗുണമതുരണമെന്നാംനിതിയ്ക്കിതഥാവരുമ്പോൾ
 തുണമമശിവലിംഗംകാത്തിടുംനിത്യവുംമേ.
- 71 കരളതിലിതിചിന്താക്രാന്തനായ്ശിഷ്യരോടാ-
 യരുളിരണമതേല്ലാന്നൊത്തുപോവിൻവരുന്നേൻ
 മരവിരിവിശരീയംയോഗദണ്ഡുധരിപ്പിൻ
 വരകുശകടയെല്ലാമിങ്ങെടുപ്പിൻനടുപ്പിൻ.

- 72 ഇതിഗുരുവചനംകേട്ടൊത്തുകൂടിരണത്തി-
ന്നതികതുകമൊട്ടംകൈപൊക്കിമാഹേതീയത്താർ
കതഗമനമിദനോംസദ്യയെങ്ങാണഭോഭോ
ഇതിപലമുനിവേഷംകണ്ടുചോദിച്ചുകാളീ.
- 73 അരികരണമതേല്ലാൻവൃദ്ധമന്ത്രിനിഷിദ്ധം
കറികൾപലതുവെപ്പാൻപീഡയെങ്ങാനിപീഡം
മായചർമനിവർഗ്ഗംപോരിനോരാലബദ്ധം
അറിയുകജയമുണ്ടോമെന്നതിനെത്തുബദ്ധം.
- 74 പലതുമിതിവചിക്കുംഭൂതസൈന്യത്തോടേറ്റാർ
മലമുകുടിർനിരന്നാമാമുനീസൈന്യമല്ലോൾ
കലകലനിനദത്താൽവിശരീയാചിനിന്നാർ
മലയുടെയടിയിങ്കനസ്രവഷംവരുമ്പോൾ.
- 75 എടൊപ്പുടൊകശപാണീദണ്ഡുപോയല്ലെയെന്റെ
മടവയാസവേമാംവിശരീകീറിയെല്ലോ
കുടമുഴുവനെകീറികഷ്ടമെന്നന്യനോതി
കിടുകിടെവിറയോടുംഭക്തർനില്ക്കുന്നകണ്ടു.
- 76 കനകനിറമൊടൊത്താമുത്തുനന്നായ്ക്കുത്തും
ഘനമൊടതുരുണ്ടങ്ങമ്പിനോടൊത്തവിത്തും
അനവധിനിറയുന്നാനല്ലൊരാട്ടങ്ങൾകണ്ടാർ
വനഭൂവിശിവലിംഗംസൃഷ്ടിച്ചെയ്തുള്ളതല്ലോൾ.
- 77 അവകളെയതിവേഗാലോടിയോടിപ്പരിച്ചു-
ങ്ങവരതിജവമോടുംപിന്നെയുംയുദ്ധമോറാർ
കവണചിലർചമച്ചാർപൂണന്തൽകൈകണ്ടുകയ്യാൽ
ചിപ്പരവരതിമോദാലേറുജ്ജ്വലിമിടുകിൽ.

- 78 ഒരുപലമെറിയുന്വോളായതികനാചിത്രം
ധരമുഴവനെമായ്ക്കാനുക്കൂട്ടുന്നോരുകും
ശരമതിലതുപോലെക്കോടികൂരമ്പുതുത്താർ
വരപചമചയപ്പോളാട്ടകംബോമ്പുതുല്യം
- 79 മലമുകുളത്തിൽനിന്നങ്ങാട്ടകാസ്രംവരനേരം
ചിലതലകളുറന്നുകുടുകുളോട്ടപ്പെടുന്ന
പലപടതുലയുന്നസൈന്യമങ്ങാടിടുന്ന
മലയടിയതിൽനൃത്തംചെയ്യിടുന്നകബന്ധം.
- 80 ഗിരിയുടെയടിയികുന്നസുവർണ്ണമേല്പാ-
ട്ടൊരുപമതുചെയ്യില്ലയെന്നല്ലകഷ്ടം
മരവിരിധരർകീഴ്പ്പാട്ടുകിൽവീക്കുന്നോരോൽ
പെരിയപടനശിക്കുന്നനുകണ്ടങ്ങുകാളീ.
- 81 കരിമുകിലാളിഃവണീക്രോധതാമ്രാക്ഷയായി
ഒട്ടരികനൽചിതറുന്നാഫാലനേത്രംമിഴിച്ചാൾ
ഗിരിമുകുളീർവസിക്കുംമാമനീസൈന്യമെല്ലാ-
മിരനിമിഷമടച്ചാർക്കുജ്യോതിസ്സുകത്തി.
- 82 ഇളകിപടയടിക്കുന്നേരിമുൾാവിലപ്പോൾ
കളഭമതുമരിമ്പേക്കാട്ടുമാറങ്ങുകഷ്ടം
പളുപളുവിലസുന്നാവള്ളിവാളുംകിലുകി-
ളമതുകളുത്താൾഭദ്രകാളീതദാനിം.
- 83 യതിപടകൾമരിക്കുന്നപ്പൊഴുപ്പോൾജനിക്കും
മതിധരനുടെഭക്ത്യാപോഷ്ഠീണ്ടുംഗമിക്കും
ഇതിരണമൊരുപോലെച്ചെത്തിതിരേഴനാളും
ജിതരവവേവെന്നാത്തിച്ചയില്ലാതെതന്നെ.

- 84 ജനനമരണഭയം ധ്യാനശക്ത്യാലകാരം
മുനികുളവരസംഖ്യം ജന്മമേററുയഥേഷ്ടം
മനമേത് ലുഷി വയ്ക്കുൻ കണ്ടുഭയം പൊരാഞ്ഞു—
ങ്ങനപശി വലിംഗം ചെന്നു കെട്ടിപ്പിടിച്ചാൻ.
- 85 ഇനിമതിരണമെന്നും ചെല്ലിലിംഗം വിടുങ്ങാൻ
മനമതിൽ മദമോടും കയ്യിനീട്ടിക്കരാളീ
മനസിജമിപുലിംഗാൽ മുഖ്യാനീകീടിസഹസ്രം
ദിനപതികളുദിച്ചാപ്പോലെ ജ്യോതിസ്സുപൊങ്ങി.
- 86 അന്നപ്പോഴാത്രിദിചമതിനെത്തൊട്ടമട്ടാപ്രകാരം
തോന്നീജ്യോതിസ്സിടയിലുള്ളവായ്നാലു കയ്യിളതായീ
ഇന്ദ്രപക്ഷാഗ്നിത്രിതയസദൃശം മൂന്നുദിക്കോടുന്നിന്നാൾ
കുന്നിന്മാതങ്ങളണവസനത്തോടനോക്കിപ്രതീചിം.
- 87 അന്ധാളിപ്പാലചിടെവെരുതേനിന്നുമാന്ധാത്രയോഗീ
സപാന്തം പിന്നീടവനുവശമായഞ്ചലികൂപ്പിനിന്നാൻ
ഏതു മുത്താലവനുടനയനേയശ്രുപാരം നിറഞ്ഞാ—
(ൻ
ബന്ധക്ലേശംകുളവതിനവൻസ്തോത്രവുചെയ്തിതേവം.
- 88 സർവ്വേശപയ്യതേവിലേശപരശിവേ
സർവ്വേഷുദേചമ്ചികേ
ശർവാണിക്ഷീതിഭൂതകുമാരിവരദേ
വന്ദ്രേജഗന്മോഹിനീ!
സർവ്വജ്ഞേശരണാഗതാവനകലാ
കല്പേകൃപാഭ്രൂഷിതേ
നിർവാണാലയമേനകതനൂഭവേ
മാംപാഹിശൈലേശപരീ

89 ഗൗരീനാമമിയന്നഗൗരവമൊടേ

വാഴംഗിരീന്ദ്രാത്മജേ

നാരിനായകമേജഗജ്ജനനിഹേ

മായാമയേശാശപതേ!

മാരാരിപ്രണയംപെടുന്നമഹിതേ

തായേകൃപാവൈഭവാൽ

പാരാതെന്നുടെരക്ഷചെയ്തപരമ-

പ്രൗഢപ്രസന്നാത്മികേ!

90 അമ്മഭൈരവിഭദ്രകാളീസുഭഗേ

ഗീർവാണവന്ദ്രാകൃതേ

ചമ്മേളംനൈടുത്തുതന്നുടെമടി-

ത്തട്ടിൽകരോരംശിവേ!

ഉന്മേഷത്തൊടുന്നിനടിക്കലടിപെ-

ട്ടുമ്മിച്ചിടുന്നെന്നനീ

യിമ്മായാവലയിൽപ്പെടുത്തിയിനിയും

ക്ലേശത്തിലാഴിടൊലേ.

91 അക്കാഗിന്ദ്രിദക്ഷേസുരകലമനിശം

സേവചെയ്യുന്നദുഃഖേ

ദിക്കാകെക്കാത്തഴിക്കുംകലിമലഹരണേ

ഭക്തഹൃത്താവപൂത്തേ

തക്കത്തിൽശംഭുതൻനേർപകരിതനമുദാ

കയ്യലൊപ്പിച്ചതായെ

മുക്കണ്ണൻതൻറയ്യക്കേടനുജകലഹരേ

നൗമിശൈലാധിവാസേ.

92 ദേഹം ഞാനിതി മോഹമെഹികസുഖേ

ദാഹം വളർന്നു മേ

നോഹം ശക്തിനിതി ഭൂമി ചൂവലയാൻ

ദേവി പുരാരിപ്രിയേ!

ദേഹിതപം വരമായ മകുതിഭവദ-

ദപന്ദപാഞ്ചഭക്തിം ദൃതം

മോഹം സസ്യകുറുനീക്കമിന്ദുവദനേ

മാന്ധാരതൃശൈലേശ്വരീ.

93 പുത്രൻ മിത്രം കളിത്രം പരമിതി നിരവി-

പുത്രപദങ്ങളാലാ-

ണത്രാലോകേകുഴങ്ങുന്ന തുമനസ്സർമ്മമാ

മോഹസംയോഗമൂലം

സുത്രത്താലായതെന്ന കവരവതിനട-

ത്തെങ്കിലൊന്നോങ്ങണേനീ

ചിത്രാഭം പള്ളിവാളെൻ ജനനി! ശിരീവരാ

വാസപുതാത്മമുത്തേ!

94 ഇന്നിപ്പോൾ ജനനം പുനശ്ചമരണം

താനം പ്രമേനാണിതി-

നെന്നാകുന്നു വസാനമെന്നു മറിയ-

ന്നില്ലാകാതെ ചൂങ്കിലും

നന്നായൊന്നു ശരീരമെന്നു ടെറ്റുവരും

ഞാനാരതോശങ്കമേ

വന്ദനികളുകെൻ ശങ്കകളയേ

മാന്ധാരതൃശൈലേശ്വരീ.

95 മൂപ്പിട്ടായമല്ലുതർവന്നടിയനെ-
 കൊല്ലേൻവലിക്കുംവിധേഴ
 വില്ലിർതുല്യതയുള്ള ചില്ലിയുഗളം
 മെല്ലൊന്നിടുകീടനി
 അല്ലിത്താർശരവൈരിഭാഗ്യലതികേ
 ദൂരത്തകറീടുവാ-
 നൊല്ലെന്നൊതരുതേമഹേശപരി!നമോ
 മാന്ധാത്രശൈലേശപരി.

96 ചാരുവേണി!പദതാരിൽവീണമുനി
 കേണുകേണുതിചെയ്തിടും
 നേരമങ്ങുയയോടുകണ്ടുമുടി
 താഴയഞ്ഞാടുകഥിച്ചുതേ
 സാരവേദതവഭക്തികണ്ടുമുദമാൻ
 ലിംഗമതുവാങ്ങുവാൻ
 പാരമാംമടിയിതുംവെടിഞ്ഞകലെ
 വാഴ്വതോക്കിലതിനുംപണി.

97 ആകയാലിവില്വാമൃണാണിവിടെയിന്ന
 വാണസുഖമാണിടാം
 സാകമെന്നരികിൽഭദ്രകാളിയിവളെ
 പ്രതിഷ്ഠയതുചെയ്തനി
 ആകവേഗിരിജചൊന്നപോലെമുനി
 ചെയ്തുകേതിയൊടുനിത്യവും
 ലോകപാലനമകാളിമുഖരപരമപ്പു
 ജിമുരവിടിനാൻ.

98 ഇത്ഥമേറിയൊരു കാലമാമുനിവസിച്ഛു
 മുക്തിയടുവാൻവ-
 ന്നത്തിനേരമതുകാലമോത്തുമുനിയായ-
 ധാനിനിമഹീതലേ
 ഭക്തിയോടിതിനെഏറ്റുവാങ്ങിവിധിപോലെ
 പൂജകൾകഴിക്കുവാ-
 സത്തമൻവിശദചിത്തനത്തലുകൾവിട്ടു-
 വൻതുലിതവിഷ്ണുപൻ.

99 പാമ്പരായതുവഴിക്കുവെന്നിതിരുഭൂസു-
 രേന്ദ്രരിതുപോലമേര
 സ്വപ്നശങ്കയെടുവാണിടുന്നളവിലോക്കി-
 ലോക്കവിധിവൈഭവം
 ഹന്തകേട്ടുമുനിപൂജചെയ്തസമയത്തി-
 ക്കിയമണിസ്വപ്നം
 ചന്തമോടവർപണിഞ്ഞുമാമുനിവരന്റെ
 ചാരുപദപങ്കജം.

100 ശബ്ദംകേട്ടവർശിഷ്യരെനുകരതി-
 ഞ്ജാരത്തെയെല്ലിച്ചുക-
 ലുബ്ധം“ചമ്പകദേശം”മൃ”മതിലാ
 മാന്ധാവനാകംയയെ
 വെട്ടികാടതുകാട്ടിൽമാടമവിടെ-
 പന്തലുളംപന്തല-
 ണിട്ടുപോയുടമസ്ഥനാക്കിയവരാ
 വെള്ളാട്രിരാജാവിനേ.

101 ശർവാംസമതാകിയോരുതിരുമം

സ്വാംകുന്ദാദവശിഷ്യമീ

പൂർവാഭക്തിചയ്ക്കുണന്നദയവ

മോർച്ചിശവാക്യാലിഭാ

ഗീർവാണത്തിരിയൊക്കിലുപലതിതിൽ

പാരംവിഴച്ചിടിലും

സർവ്വജ്ഞാത്തമർമാപ്പു ചയ്ക്കുവതിനായ്

താണിന്നപേക്ഷിപ്പുഞാൻ.

ചന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ.

1. ഏതാനംവിഴ്ത്താനറിഞ്ഞുമറിയാ-
തേകണ്ടു ചയ്യിടിലും
മാതാവായിനിത്യൊഴിഞ്ഞതുപൊ-
പ്പാണിലുമൊരുമേ
കാതോളംവിലസുകടാക്ഷമതുകൊ-
ണ്ടെന്നെക്കണ്ണനോക്കിയാൽ
ചേതംവന്നിട്ടു മോനിണക്കുതിരുമാ-
ന്ധാംകുന്ദിൽമേവുൾശിവേ!
2. ജന്മമതിലിരുന്നേൻ പിന്നെ മന്നിൽ പിറന്നേൻ
ഉടനെ കഥകൾ മാനേൻ ഇത്രയെല്ലാം വളന്നേൻ
പലവഴിയുമുഴന്നേൻ ദേവിനിൻ കാക്കൽ വന്നേൻ
ജയജയതിരുമാന്ധാംകുന്ദിലമ്മെ! തൊഴുന്നേൻ.
3. മാന്മാരിങ്കളുവാൻ റോമനമകൾ
പെണ്ണിനു പേർകാളിപോ-
ലീരേഴുംഭവനങ്ങൾ കാപ്പതവൾപോൽ
പൂമൈകുറുത്തുളളുപോൽ
ഏണാചേവടികൂപ്പുവോക്കുന്ദിനം
വാളൊരംകൊടുക്കുന്നുപോൽ
വീടാകുന്നതവൾക്കു ചാരുതിരുമാ-
ന്ധാംകുന്ദുപോൽ നന്നുപോൽ.

4. തൃക്കാക്കൽപ്രണതോന്മീദേവികരുണാ
 പാത്രോപവിത്രംതമിക്
 തപൽക്കാരുണ്യമുതേകിമത്രശരണം
 ഞങ്ങൾക്കുനന്മക്കയേ
 ഇക്കാലത്തുളവായദുഃഖമഖിലം
 നീക്കിക്കളഞ്ഞാദരാ-
 ലുൾക്കാമ്പിൽകനിവോടുകാത്തരുളുകെൻ
 മാന്ധാരതൃശൈലേശപരി.

കാളാഭയരകേളികാരസുഷുമാ
 മാധുതനാനായുധ.
 ശ്രോണീഭംസുരകാന്തിജലവിലസ.
 ഓദ്യംധികാംചണ്ഡികാം
 ശ്രീമദ്വേദപുഷ്പാഷ്ടികരണ
 സപ്തസ്തലിലായുതാം
 വന്ദേസംഗ്രഹപാമയിംഭഗവതിം
 മാന്ധാരതൃശൈലേശപരി!
 കോട്ടയത്തു രാജാച'.

—o—o—o—

6. ഗീരിശനയനജാതാംഭാരികാന്തയേദ്രതാം
 സകലമുനിനതാശ്രിംസജ്ജനക്ഷേമദോത്രിം
 മമകലശ്ശുഭദോത്രിം ചാരമാന്ധാരതൃശൈല-
 പ്രവരനിലയവാസാഭദ്രകാളിഭജാമി.
 മങ്കട വലിയ തമ്പുരാട്ടി.

—o—o—o—

7: പാത്തലത്ര്യന്തദഃഖാംബുധിനതുതരണം-
 ചെയ്തതിന്നാത്തഭക്ത്യാ
 കാത്തുവായിന്നുപദാംഭോജമഭജനമൊഴി-
 ണ്തില്ലമരോകമഃഗ്ഗം
 പേത്തുംകീർത്തിച്ചിടുന്നീത്രിഭുവനമഖിലം
 കാത്തു കൊണ്ടാത്തമോദം
 കീർത്താമാന്യാത്രശൈലോപരിലസദമല-
 ശ്രീഭദ്രകാളിഭജേ.

8. ചിഞ്ചാകല്പിതമിപ്രവഞ്ചവിഷയം
 ചിന്തിച്ചുമേവുനെന്നി-
 ക്കെന്നെല്ലാംഘടി ചിന്തയുണ്ടുസതതം
 മാന്യാത്രശൈലാലയെ
 സന്താപമനതാരിലേത്തുമൊരനാൾ
 സന്തോഷമുണ്ടായ്ക്കും
 എന്തായാലുമിനിക്കുനിന്തിരുവടി-
 ത്താരാണൊരാലംബനം

9. കല്പശ്രീകലരുന്നബാലമിഹിര-
 പ്രോല്ലാസകാന്ത്യാലസി-
 ചുല്ലിത്താർശരനാശനപ്രണയിനീ
 മാന്യാത്രശൈലേശ്വരീ
 ഉല്ലാസേനജഗത്തശേഷമവനം
 ചെയ്യുന്ന ചില്ലിയുഗ-
 ത്തെല്ലാലല്ലലകത്തിടട്ടെവരമേ-
 കട്ടേവരട്ടേത്തും.

10. ചെമ്പാൽത്താരമ്പനെപ്പണ്ടരിചൊരിയതുചെ-
 യ്ക്കാത്തമോദേന്ദ്രലോകെ
 സമ്പത്തേകുന്നശംഭുപ്രണയിനിതിരുമാ-
 ഡ്യാതൃശൈലാഗ്രദേശേ
 കാന്താരാന്തഗണേശനപിതഃപുത്രശുഭദം
 ദിവരീവേഷകാന്തം
 ശാന്തേനിൻ പാദപത്മംമമനസിവസി-
 ച്ഛിടുവാൻനൈമിനിത്യം.

11. ഹരിഹരവിധിസേവ്യംഭാനുകോടിഭു കാശം
 ദുരിതവനകുന്ദരഭക്തിമുക്തിപ്രദന്തം
 തരനികരപരീതംഉത്തരാഭ്യുവാഹം
 ഹനശിലപരിപൂണ്ണംനൈമിമാന്ധ്യാതൃശൈലം.

കൂട്ടിൽ കുഞ്ഞൻ മേനവനാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട
 അകാരാദിശ്ലോകങ്ങൾ.

1. അംബേകനക്ഷനാശിനീഹരിഹര.
 ബ്രഹ്മാദിദേവാർച്ചിതേ
 ചെമ്മേനിൻകനിവേകമേവഗതിമേ
 സുംഭാദിവിദ്ധപംസിനി
 ജനംനിഷ്ഠലമാക്കിടാസ്തുവിലലോ-
 കാനന്ദസംഭായിനീ
 അംബാപാലയമോചയാസ്തുദുരിതം
 മാന്ധ്യാതൃശൈലേശ്വരപരീ!

2. ആനന്ദാമലചിത്രഹേഗിരിസുതേ
 കാരുണ്യപൂണ്ണേഷണേ
 സാനന്ദാഭവനാവനൈകനിരതേ
 സച്ചാപദൃഢപംസിനീ
 ആനന്ദേനഭജിപ്പവർണ്ണദിനം
 സർവ്വേഷ്ടദേശാശപതേ
 നൂനനന്ദപദഭക്തിദേഹിജനനി
 മാന്ധാത്രശൈലേശപരീ

3. ഇക്കാരായജഗത്തിനംഹരിഹര -
 ബ്രഹ്മാദികൾക്കുശിവേ
 ദിക്പാലാദി പരാചരാഞ്ചിനിതരാ
 മന്യത്രസച്ചത്തിനം
 ത്രക്കാലാശ്രയമേവതേ അഭയദേ
 കാരുണ്യപൂണ്ണേഷണാൽ
 ത്രക്കൺപാർക്കണമെ നിച്ഛാത്തിഹരണേ
 മാന്ധാത്രശൈലേശപരീ!

4. ഈരേഴ്ഭവനത്തിനാത്തിയകമേ
 ചേർത്തുസുരേശാദികൾ
 കാരണ്യംഗതിയാക്കിനാകമവിളം -
 ബംപൊടിച്ചുക്കഴിം
 ശുരൻമുഖധിദാരികാസുരവധം
 ചെന്തിനൂനത്രാണനം
 പാരംചയ്ക്കാരുദൈവീഗതിശീവേ
 മാന്ധാത്രശൈലേശപരീ!

5 ഉൾക്കാമ്പിൽതവവാദപത്മയുഗള-
 ധ്യാനത്തിനനുവരാ-
 തുൾപ്പുവിൽകരുണാംവിധേഹിമലർബാ-
 ണാരിപ്രിയേശാംഭവി
 വാജ്ഞനത്മകുരൂപുത്രസദന-
 ഭ്രാന്ത്യാദിദുഃഖാംബുധൗ
 ചേക്കാതാശുകരേറുകുദ്രിതനയേ
 മാന്ധാതുശൈലേശപരി!

6. ഉഷ്ണേനോരുകതബീജരുധിരം
 പാരംകുടിച്ചശ്രമം
 ഉൾക്കോപത്തൊടെതുത്തവൻപടയെ റട്ട-
 ക്കീഷ്ടാട്ടമാസത്തൊട്ടം
 ദിക്കൊക്കുപരിചോടുകത്തു കരുണാ
 പൂരേണകാണുന്നവ-
 കൊക്കെസ്സൽഗതിയേകുമംബഗതിമേ
 മാന്ധാതുശൈലേശപരി!

7. എൻതപങ്ങളുശേഷമങ്ങുതിച-
 ജ്ഞേയാട്ടശങ്കാപഹം
 മാനാർബ്ബാണകൃതാന്തലാളിതപദേ
 മായേപരിത്രാഹിമാം
 ചെന്താർമാനീനിദേവിനിൻകരുണയൊ-
 നദ്വൈവനൽകീടുവാൻ
 കിന്തേശങ്കരിതാമസംഹിവരദേ
 മാന്ധാതുശൈലേശപരി!

8. ഐയ്യയോതനനാശകാലസമയം -
ത്തേറുന്നരോഗങ്ങളെൻ
മെയിൽചേർന്നിദീന്നായുഴലുമ -
ന്നേരത്തുകാത്തായിനി
പൊയ്യല്ലേയമദൃതർവന്നുകയറി -
ട്ടുകോടതാഡിക്കുവാൻ
കയ്യോങ്ങുപൊഴുതാശ്ശുകാത്തരുളുകെൻ
മാന്ധാതുശൈലേശപരീ!
9. ഓരോരോദർ തമ്മയാകൃതമതി -
ന്നെല്ലാംക്ഷമിച്ചീടുവാ -
ന്നാരരുളുതഹോജഗൽജനനിനി -
യല്ലാതെമററരുമേ
നേരോടെൻമനതാരിലുള്ളതിതരാം
താപത്തെനീക്കിറ്റതം
കാരണ്യമൃതവാരിധേകരുക്തപാം
മാന്ധാതുശൈലേശപരി!
10. ഔദ്യോധമപുഷ്പവൽസുകൃതമൊ -
ട്ടില്ലാതെവന്നുരുവി -
ച്ചേതാനം ചിലപാതകങ്ങളുറിയ -
പ്പോകാതെ ചെല്ലിടിലും
മാതാവകിയനീയറിഞ്ഞുകരുണാ -
സാകംക്ഷമിച്ചിന്നുമാം
മാതംഗീപരിപാലയാഭഗവതീ
മാന്ധാതുശൈലേശപരി!

11. അംഭോജായതലോചനേഗിരിസുതേ
ശംഭുപ്രിയേശങ്കരി
ജംഭാരിപ്രമുഖാമരാർച്ചിതവദേ
ലോകത്രയാധീശപരി
മാന്ധാതാദിമുനീന്ദ്രവന്ദിതവദാ-
ബ്ജേഹംസദാഭാവയേ
മാന്ധാതുജ്ജിരിശോഭിതേകലിമല-
പ്രഭുപംസിനിപാതുമാം.
12. അജ്ഞാനാസ്ഥതമസ്സിനാലുഴലുമെൻ
പ്രജ്ഞാപ്രബോധംക്ഷണാൽ
സുജ്ഞാനേനനിരാകരിപ്പതിന്നനിൻ
കാരുണ്യമേകീടണം
വിജ്ഞാനസ്സഗുണസ്വരൂപമനിശം
ചിത്തേവിളങ്ങീടുവാ-
നാജ്ഞാപിക്തപാവലംബനകരി-
മാന്ധാതുശൈലേശപരി.

അംബാസ്തോത്രം ശിലാവതിർതിയിലും മറ്റും
കുട്ടികൾക്ക് പാഠം ചെയ്തുകൊടുക്കുവാനായി
ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടത്.

ശ്രീഗണാനാഥനും വാണിയമ്മയുടെ ശ്രീഗുരുനാഥ
നും ശംഭുതാനും * ശ്രീപതിയാംഗുരുവാതാലയേവാഴും ശ്രീ
വാസുദേവനമാരണരും * ശ്രീശങ്കരതാനും ശ്രീവാണികി
യംസദാ ശ്രീവേദപ്രാസനമത്യാദരം * ശ്രീമൽഗിരിസുത
തന്നെസ്തുതിക്കുവാൻ സീമയകുന്നുസ്തുതിച്ചിടേണം.

1. അന്തകവൈരിപുരാന്തകൻതന്നുടേ ചിന്തയി
ലേറ്റുനാസനോഷ്ഠത്തെ * സന്തതം ഭജിച്ചുതൻതിരുമാറ
ണ ചുന്തർമോദേന പുണർന്നിശം * സന്ധ്യാഭസന്നിഭകോ
ന്തികലന്റെഴ് ചിന്തിതസുന്ദായിനീജനനി * ഐന്ദ്രരത്ന
പേരിരുമാന്ധാംകുന്ദേഴ് മമ്മേഭഗവതിപാലയമാം * ആ
നന്ദംനിന്തിരുപാദഭക്തിക്കൊരു ഊനം വരാത്തു മനസ്സുതന്നി
ൽ * ഞാനെന്നഭാവമാം സംസാരസാഗരേ നൃനംകിടന്നുഴ
ന്നീടുണൊരു * ദീനതയെല്ലാമകാറിവിശുദ്ധമാം മാനുഷജ
നം പഴുതാക്കാതെ * ആനന്ദരൂപേരിരുമാന്ധാംകുന്ദേഴ്
മമ്മേഭഗവതിപാലയമാം * ഇന്ദിരകാമുകൻതാനും മഹേശ
നും അംബുജസംഭവൻതാനുമഹോ * ഇന്ദ്രാദികളുമരമു
നികളും സന്ദ്രാനന്ദംസദാസേവിച്ചിടും * അമ്മേജഗന്മ
യേ ചണ്ഡികേശ്വരപതേ ജനമണൊദിഭുവപഥോ * നി
മ്മലരൂപേരിരുമാന്ധാംകുന്ദേഴ് മമ്മേഭഗവതിപാലയമാം *

ഈരേഴലകിന്നേരാധാരമായേയും മാരാരിവല്ലഭകോത്തു
 യിനി * പാരമായുള്ളോരഴലകാരിടെണം നാരായണീശി
 വേദകേതപ്രിയെ * വാരിജാലോചനേപാവ്വതീദൈരവീ കാ
 രണ്യവാരിധേമാഹേശ്വരീ * കാരുണ്യശീലേതിരുമാന്ധാം
 ക്കന്നഴമമ്മേഭഗവതിപാലയമാം * ഉൾക്കരുത്തേറുംമ
 ഹിഷാസുരനേയും ഉഴക്കേറുംദാരികവീരനേയും * ശക്തി
 പെരുത്തോരുരക്തബീജനേയും ശക്തരാംസുഭാദിസുഭാര
 യും * അർക്കാത്മജാലയംതന്നിലാക്കീട്ടതി സൗഖ്യംജഗത്ര
 യെചേർത്തമായേ * മുക്തിഭേദേവിതിരുമാന്ധാംകന്നഴമ
 മ്മേഭഗവതിപാലയമാം * ഉരുന്നംനമ്മുടെവീടെന്നമെന്ന
 ടെ ദാരാത്മപുത്രാദിഎന്നിവണ്ണം * പ്രാർത്ഥനഃപ്രാപ്തി
 വരുത്തുവാ നാരിത്രിലോകത്തിൽനിയ്യല്ലാതെ * സങ്കടവ
 ക്കടൽതങ്കരയേറുവാൻ നിൻകാരുണ്യമെങ്കലേകീടേണം *
 പങ്കമകല്പംതിരുമാന്ധാംകന്നഴ മമ്മേഭഗവതീ!പാലയ
 മാം * എണ്ണമാറുള്ളദിതനിധികളാം ചണ്ഡമുണ്ഡാസുര
 ന്മാരെവേഗാൽ * ദണ്ഡായുധാലയെചേർത്തുടനിന്നു ദ
 ണ്ടമകാഠിയലോകനാഥേ! * കണ്ണിനാനന്ദംനിൻരൂപാ
 മൃതംചിത്തേ ദണ്ഡമകന്നുവസിപ്പിടേണം * അണ്ണോജ
 നേത്രേതിരുമാന്ധാംകന്നഴ മമ്മേഭഗവതീ!പാലയമാം *
 ഐഹികമായുള്ളസൗഖ്യംനിനച്ചതി സാഹസാചെയ്യ
 നിതരായല്ലാ * മേഘാദിഷഡഭാവമാകംതമസ്സുകൊ ണ്ടാ
 ഹന്തമാനസംമുടിടുന്നു * തപൽകാരുണ്യമാകമകപ്രകാശം
 കൊ ണ്ടുൾക്കാമ്പിലുള്ളതിമരങ്ങളെ * ക്ഷേവേനീക്കിതിരു
 മാന്ധാംകന്നഴ മമ്മേഭഗവതീപാലയമാം * ക്ഷുപെരു
 ത്തെഴുമമ്മേഗിരികണ്യേ തപൽചരിതാമൃതമെല്ലാറ്റാളും *

ഉച്ചരിപ്പാനിങ്ങനഗ്രഹിക്കേണമേ സച്ചിന്ദയീസകലാന്തി
 ഹരേ * തപൽച്ചരണങ്ങളോഴിഞ്ഞില്ലാരാശ്രയം വിശ്വപം
 ഭരി!മായേമാഹേശ്വരി * ഇച്ഛാനുരൂപേതിരുമാന്ധാംകു
 ന്നേഴ് മമ്മേഭഗവതിപാലയമാം * ഔഷധമൊന്നുമറിവി
 ലഹോരഹാ ദോഷികളായുള്ളരോഗങ്ങളെ * ദോഷമശേഷ
 മകരവാതംബികേ ശേഷശയനപ്രിയേ!ജനനി! * കാഷാ
 യവണ്ണാംബരപരിശോഭിതേ ഭീഷണസർപ്പായുധാലംകൃതൈ*
 മംഗലശീലേതിരുമാന്ധാംകുനേഴ് മമ്മേഭഗവതിപാലയ
 മാം * അഭോജമിത്രപ്രഭുണ്ടരുളുന്ന ജംഭാരിവന്ദിതേശം
 ഭൂപ്രിയൈ * ഗംഭീരഭൂതാദിബാധജമാംഭയം സംഭവിക്കാതെ
 റിപുഭയവും * സുഭാവഹേമമാംഭരവീ!കാരണി സംഭര
 ണിരരത!ഭവാനി!* സന്മയദേവിതിരുമാന്ധാംകുനേഴ് മ
 മ്മേഭഗവതിപാലയമാം * അന്തകഭൂതരിങ്ങന്ത്യകാലത്തി
 കൾ ഹന്തവന്നുകോടുപാശത്തിനാൽ * ബന്ധിച്ചുപാരംഭ
 യപ്പെടുത്തുന്നരം എന്തൊരവലംബംനീയല്ലാതെ * അ
 ന്തകാരിപ്രിയേനിൻകാരണ്യംകൊണ്ടെൻ സങ്കടംതീർത്തു
 തുണച്ചിടേണം * ശങ്കകളഞ്ഞുതിരുമാന്ധാംകുനേഴ് മമ്മേ
 ഭഗവതിപാലയമാം അമ്മേ!ഭഗവതിപാഹിമാംപാഹി
 മാം ലോകാംബികേപരിപാലയമാം * കന്മഷനാശിനിപാ
 ഹിമാംപാഹിമാം മംഗലാംഗിപരിപാലയമാം * ദുഷ്ടേഭ
 ഗവതിപാഹിമാംപാഹിമാം മുക്തിപ്രദേ!പരിപാലയമാം*
 പാഹിമാംപാഹിതിരുമാന്ധാംകുനേഴ് മമ്മേഭഗവതിപാ
 ലയമാം *

പദം കല്യാണി ചെമ്പട.

(പാട്ട്)

മാന്ധാതുശൈലനിലയേ ലോകമാതാവേ? നിൻ കൃപാംമേ
ഗതി, ബന്ധനമാകും ഭവബന്ധം നിരാകരിപ്പാൻ നിൻകാ
രുണ്യമല്ലാ തിങ്ങെന്തൊരുഗതിശിവേ (മാന്ധാതുശൈലനി
ലയേ) അംഭോജസംഭവനം ശംഭുവും ഭൂകുന്ദനം ജഗദാരിമു
ന്ദായ നിലിമ്പരമനാരതം നിൻപദപങ്കജസേവകൊണ്ടു
നവധി ചന്തമോടങ്ങുവസിപ്പിനിതാനതം പങ്കുമാരംഭവത്ര
പാമൃതമെൻ ചിന്തയിലനിശം കരുതിടുവതിനു കരുണത
രികമായേ ജഗദംബാ! കരുണതരികമായേ ഭവനതായേ
മോഹനകായേ മായാമയേ (മാന്ധാതുശൈലനിലയേ) ഓ
രോരോദിതങ്ങളോരാതെ ചെയ്തതെല്ലാം പാരാതെ പൊറു
ത്തു നിൻ കാരുണ്യാമൃതമയ നയനകമലമൊരനേരമെന്തെ
ന്നിൽ കനിവോടൊന്നു കടാക്ഷിച്ചീടുവാൻ അരുതരുതതി
നിഹതാമസിയാതെ കാമജനകസഹജ പരമേശ്വരീ വി
ശദതരശരണ്യേ കരുണപൂണ്ണ ഗതിശരണ്യേ വരണ്യേ (മാ
ന്ധാതുശൈലനിലയേലോകമാതാവേനിൻകൃപാംമേഗതി.)

ആപദധാരണവിംശതിഃ.

മകട കോവിലകത്ത് 1078-ൽ തിപ്പെട്ട വി
ദഗ്ദ്ധ ശ്രീവല്ലഭനെന്ന കുട്ടിതമ്പുരാൻ തി
രുമനസ്സുകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കിയത്.

സുശീലാനാമഭേദതവ ചരണസേവാരതിജ്ഞാം
വിപൽകാലേജാതേപ്യസുഖമരിസംശ്ലേഷിച്ച ചിതം
സുഖംകൃതപാദവ്യംഭഗവതിദദാസീതിമഹിമാ
വിപന്നേഭക്തേമയ്യസകൃദരിദാർഢ്യോസ്തുഭഭേ. 1
വേത്യാഃപാദാഞ്ജുദ്രവതരമനസ്സാന്തപവരാ
സ്സമജ്ഞാംസംപ്രാപ്തശ്രവണമധുരാംമാതൃലവരാഃ
സമസ്തൈശ്ച പത്മാണാംവിഭവമപിതേപൂർവ്വമതുലം
കടാക്ഷാഭ്യസ്ത്യാസ്തപാങ്കമലനയനേദേവികലയേ. 2
ഭൂരികത്തുംഭിരിതമഖിലംദേവദേവേശവന്ദ്യേ
തപൽപാദാഞ്ജനതിമുപഗതോപാഞ്ചരയാത്യാദരേണ
അഭ്യോൽപന്നാംമമഗ്രാഹഗതാമാപദംതപംകടാക്ഷാ-
ഭ്യുഗ്രോത്ഥാംകുരുഗിരിസുതേവാദപിഡാമിപാശു. 3
ദേവിതപഭജനാനന്ത്യശരണാമന്മാതൃലാഗ്രേസരാ
സ്തപൽസായജ്യമുപാഗതാഃഖലുപുരാഭക്താർത്തിഹന്ത്രിശിവാ
സാമേവേശ്വരോസമസ്തവിപദംവ്യാധൂയഭവ്യംസദാ
ദേയാദാശുഭദീയശോകമിലയംമാന്ധാത്രശൈലേശപരീ! 4
മൃഡാനീകല്പ്യാണാങ്കലയതുസദാമുക്തിഹമലദാ
വിപത്തിഹിനന്തീഗിരിവരസുതാമഗ്രാഹഗതാം.

വിപന്നാനാംപുനാകപതിമുഖാനാംഭിവിഷദം
പ്രസന്നായാദേവീസതതമരിനാശംസമകരോൽ. 5

യുഗാന്തേവാബ്രഹ്മപ്രളയസമയേവാതനജ്ജ്വരം
വിനാശാത്മഃയസ്യാഃകമലമുഖിശക്തിഃപ്രഭവതി
പുനസ്സദ്യോൽപത്തേഭവതിചതുരാതേകജ്ഞയാ
സദാദേവിംവന്ദേമമഗ്രഹവിപന്നാശവിധയേ. 6

വിധിജ്ഞാമാത്ത്യാൽസൃജതിബഹുധാഭൂതനിവഹം
ബലിദ്ധപംസീസ്ഥിത്യൈപ്രഭവതിസരോജാംപ്രിയഗളേ
വിരൂപാക്ഷോദക്ഷോഭപതിലയസീഭൈശ്വതനഭതാം
വിപനുകൈത്യവന്ദഗിരിവരസുതേനന്യശരണഃ 7

പൂർവ്വേഷാംമേവിപുലയശസാംമാതുലാഗ്രസരാണാം
സേവാധികൃാദതിമദമഗഃപൂർവ്വമിന്ദീവരാക്ഷി
തേഷാംസേവാംഘടികജ്ഞയാദേവിസംസൃത്യസർപ്പാം
കാലോൽപന്നാംമഗ്രഹഗതമാചടനോശയാശു. 8

ദേവിതപംകരുണാവശാദവികലാംരത്നാംകടാക്ഷാവലിം
യാംദേവേഷുപുരാകരോരസുരസംഘാതനിഹത്യാദ്രമേ
ഗേഹോൽപ്പന്നവിപത്തിസംഘമഖിലംപ്രാധുയമനുസ്മിതെ
നാർദ്ദ്രഭൂതദുശാതയാഗിരിസുതേവാമാക്ഷിസിഞ്ചാശുതം 9
മാന്ധാതൃക്ഷിതിപാലസേവിതചദാംഭോജേഗിരീന്ദ്രാത്മജേ
സസ്യാകാലദിനൈവാൽപവിചരൽജീമൂതരമുപ്രഭേ
തപൽപ്പാദാഞ്ജനതസ്യവിന്നമനസശ്ശോകംവിധൂയശാശുതൈ
ഭക്തിംദേവിഭവാനിതാവകപദാംഭോജേദൃഢാംസർപ്പഭാ. 10
തപൽപാദാംബുജസേവയാഖലുസദാസർവ്വജനാസ്സൽഗുണാ
സ്സംസാരോപഗതംവിപജ്ജലനിധിംതീർത്ഥപ്രപന്നാമദം

മത്സന്താപതതിംനിഹത്യതരസപ്രീതിപ്രദദ്വാനവേ
ത്വേവംകശ്ചനസംശയോനഹൃദയേതപൽപാദസക്തസ്യാമ
തപൽകാരുണ്യാൽകമലനയനേസർവ്വലോകൈകവന്ദ്യ
ഭീതിഗ്രസ്താഃഖലുദിവിഷഭോദേവവൈർശപരേഭ്യഃ
ഭീതിംത്യക്തപാമുദമതിതരാന്തൽപ്രണാശാൽപ്രവന്നാ
സ്തപൽപ്രീതിംമയിഗരിസുതേദേഹിതേവാംഗലേശാൽ. 12

ആധാരാധേയഭാവംവഹസിഹിജഗതാമംബികൈകാല
രൂപേയസ്യാമായാവിശേഷാൽഭൂമതിബഹുതരംഹന്തസം
(സാരചക്ര

ഭൂതശ്രേണീഭവത്യാഃപദസരസിജയോദ്ഭവിസേവാകൃതോമേ
തപൽസായുജ്യംപ്രദേയാശ്രിതജനകരുണാവാരിധലോക
(മാതഃ 13

യാദേവാർച്ചിതപാദപത്മയുഗളാജപ്തപുരാദാരകം
ദേവാനാമപിസജ്ജനസ്യാപവിപന്മുക്തൈര്യജഗന്നായികാ
ഗൌരീംനീലസരോരുഹേക്ഷണയുതാംകല്യാണശിലാസദാ
വന്ദേമൽകലദേവതാഭഗവതീംമാന്ധാതൃശൈലേശ്വരീം 14
മാന്ധാതാനുപസത്തമോദിനമണേച്ഛംശോഭവഃകീർത്തിമാൻ
തപൽപദാഞ്ചുജസേവയൈവസമഗാഭദ്രതപദീയംപദം
പൂർവ്വേതാവകപാദപത്മയുഗളെചിന്താപരാസ്സർവ്വദാ
ധർമാത്മാഭിമതഞ്ചമാതൃലവരാഃപ്രാപ്താമദീയാശ്ചതൽ. 15
യസ്യാശ്ചാരുകടാക്ഷവിക്ഷണവശാന്നന്മാതൃലാഗ്രസരാ
സ്സർവ്വാഭീഷ്ടമുപാഗതാഃഖലുപുമാതാംഭവ്യദാംഭാവയൈ
തൽഗേഹോപഗതാംവിപത്തിമധുനാപ്ത്വായഭദ്രാണിമേ
ദേയാമൽകലദേവതേതപമനിശംകാരുണ്യപൂണ്ണംബികെ.

പദാംഭോജേയസ്യാസ്ത്രിദശയുവതിനാംപ്രണമനാൽ
സുമപ്രാതൈഃപൂണ്ണേസുദതിഭവതസ്സർവ്വസമയൈ
സുരഭിണാംപുഷ്പൈരപിസുരഗണാനാംകരഭവൈ
സ്സമഭ്യർച്ചാഹേതോഃകസുമപരിപൂണ്ണൈതവപദേ. 17

തത്താദൃക്പദപത്മയൈസ്സുദതിതേയ്യാനായമന്മാനൈസേ
ശക്തിംലബ്ധമനാസ്തപദീയചരണാംഭോജംസ്മരാത്മുഞ്ചികെ
തപൽപാദസ്മൃതികോവിദോയദിഭവാമൃത്രപ്രഗഭാഗതി
ല്ല്യഭാമുത്രചതാവകീനദയയാതപൽപാദഭക്തസ്യമേ. 18

ഭവാംഭോധൗമഗ്നംഭഗവതിഭവൽപാദഭജനാൽ
ഭവൽഭക്തോത്തംസംകുരുഗിരിസുന്തനന്യശരണം
ഭവൽഭക്ത്യാധർമ്മാദ്യവിപുരുഷാത്മാപ്തിവിഭവാൽ
കൃതാത്മതപന്യാസ്യാമൃഹപികരുണാപൂരജലധ. 19

യാമദസ്മിതകൈമുദീമമനോനീലോൽപലാമോദിനീ
ജ്യോത്സ്സാസംഹിതതാമസീമചിവിഹായാഹ്ലണ്ണചാം
(ബിക്ക
സാമേചാസിതവക്ത്രപംക്തിഷുസദാകല്യാണിഭദ്രാണിമേ
ഭാതുംദേവിഭജാമിതാവകപദാംഭോജേകലാധീശപരീ. 20

